Beleggen via de vennootschap

Yves Verdingh

1

Inhoudsopgave

1) Inleiding
2) Algemene beginselen van de vennootschapsbelasting
3) Boekhoudkundige behandeling
4) Beleggen en aftrek voor risicokapitaal
5) Beleggingen en tarief van de vennootschapsbelasting
6) Roerende voorheffing en F.B.B.
7) Taks op de beursverrichtingen
8) Taks op de effectenrekeningen
9) Beleggen in onroerende goederen
10) Beleggen in kunst of goud
11) Beleggen in vastrentende producten
12) Beleggen in aandelen
13) Beleggen in verzekeringsproducten
14) Beleggen in beleggingsfondsen of beleggingsvennootschappen
15) Beleggen in tax shelter audiovisuele werken/podiumkunsten/videospellen
16) Beleggen in cryptomunten

2

1. Inleiding – soorten van beleggingen

Soorten van beleggingen

Verschillende soorten van beleggingen kunnen worden onderscheiden :

Onroerende goederen :

- Gebouwde of ongebouwde onroerende goederen
- Binnenlandse of buitenlandse onroerende goederen
- Volle eigendom/vruchtgebruik/naakte eigendom

Roerende goederen :

- Vastrentende beleggingen of niet
- Risicokapitaal (aandelen) of schuldinstrumenten
- Kunst, goud,…
- Rechtstreekse beleggingen of onrechtstreekse beleggingen (via beleggingsfondsen of beleggingsvennootschappen)

2. Algemene beginselen

5

Algemene beginselen

Artikel 37 WIB 92 : het "professionaliseringsartikel" :

"Onverminderd de toepassing van de voorheffingen, worden inkomsten van roerende goederen als **beroepsinkomsten** aangemerkt wanneer die goederen en kapitalen worden gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de verkrijger van de inkomsten"

Cass., 12 juni 2015 :

⇒ **alle** activa van een vennootschap worden geacht voor de beroepsactiviteit te worden aangewend;

⇒ alle inkomsten en opbrengsten van roerende goederen en kapitalen van een vennootschap zijn **beroepsinkomsten** (en niet roerende inkomsten)

6

Algemene beginselen

Art. 183 WIB 92 : "scharnierartikel" :

"Onder voorbehoud van de in deze titel omschreven afwijkingen zijn, wat hun aard betreft, de inkomsten die onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting of daarvan vrijgesteld zijn, dezelfde als die welke inzake personenbelasting worden beoogd; het bedrag ervan wordt vastgesteld volgens de regels die van toepassing zijn op ***winst***".

7

Algemene beginselen

Artikel 24, eerste lid WIB 92: **winst** bestaat uit inkomsten van alle nijverheids-, handels- of landbouwondernemingen die voortkomen :

1° uit **alle verrichtingen** gedaan uit de verrichtingen van die ondernemingen of door toedoen daarvan;

2° uit enige **waardevermeerdering van activa** die voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en uit enige uit die werkzaamheid volgende waardevermindering van passiva, wanneer de desbetreffende meerwaarden of minderwaarden zijn **verwezenlijkt** of in de boekhouding of jaarrekening zijn **uitgedrukt**;

3° uit enige, **zelfs niet-uitgedrukte of zelfs niet-verwezenlijkte meerwaarden op financiële vaste activa en andere effecten in portefeuille** die voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt, indien de waarde daarvan op het einde van het belastbare tijdperk is toegenomen en in voor zover ze niet hoger is dan de aanschaffings-of beleggingswaarde;

4° uit enige **onderwaardering van activa** of **overwaardering van passiva** (..)

8

Algemene beginselen

ComIB/92, nr. 24/77

"In verband met financiële vaste activa en andere effecten in portefeuille die voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt, boeken de belastingplichtigen waardeverminderingen die, mits zij zijn bewezen, door de administratie worden aangenomen"

Maar eenmaal de waardevermindering geboekt, laten de belastingplichtigen doorgaans na de waarde van deze effecten te verbeteren wanneer die waarde opnieuw stijgt. Aldus wordt de waardevermindering in aanmerking genomen zonder dat er een latere aanpassing gebeurt bij een waardevermeerdering en moet er doorgaans de verwezenlijking van die effecten worden afgewacht vooraleer de recuperatie van vroegere waardevermindering aan de belasting kan worden onderworpen.

Algemene beginselen

ComIB/92, nr. 24/77

Om deze toestand te verhelpen, stelt artikel 24, eerste lid, 3° WIB 92 dat de meerwaarde (zelfs latent) op financiële vaste activa en andere effecten in portefeuille zonder meer belastbaar wordt in de mate dat ze geheel of gedeeltelijk een waardevermindering compenseert die vroeger uit fiscaal oogpunt werd aangenomen.

ComIB/92, nr. 24/78

"De belastingplichtigen voor wie waardeverminderingen op effecten werden aangenomen, hebben dus de verplichting, voor elk van de daarnavolgende boekjaren, tot een waardering over te gaan van de bedoelde effecten en iedere waardeverhoging ervan als winst te beschouwen tot wanneer de gezegde waardeverminderingen volledig zijn ingehaald"

Algemene beginselen

Voorbeeld

Vennootschap kocht in 2005 deelbewijzen van een beleggingsfonds voor 100.000 EUR, en boekte tijdens de financiële crisis van 2009 een waardevermindering van 75.000 EUR die fiscaal aangenomen werd. De boekwaarde van de deelbewijzen bedraagt sindsdien dus 25.000 EUR.

In 2022 is de reële waarde van deze deelbewijzen terug gestegen tot 110.000 EUR, doch de vennootschap drukt deze waardestijging niet uit.

Er is dus sprake van een "latente meerwaarde" van 85.000 EUR.

Gevolg :

- krachtens art. 24, eerste lid, 3° WIB 92 is een bedrag van 75.000 EUR (zijnde de eerder fiscaal afgetrokken waardevermindering) belastbaar voor 2022, zelfs al betreft het een latente meerwaarde
- het andere gedeelte van de latente meerwaarde (10.000 EUR) blijft vrijgesteld

Algemene beginselen

Moment van belastbaarheid in de vennootschapsbelasting

- **Meerwaarden :** op moment van uitdrukking of verwezenlijking (art. 24, eerste lid, 2° WIB 92), en zelfs latente meerwaarde igv eerder afgetrokken waarderverminderingen (art. 24, eerste lid, 3° WIB – zie hiervoor)

- **Inkomsten :** op moment van zekere en vaststaande vordering, ongeacht moment van inning

- **Gevolg :** inkomsten uit beleggingen zijn maar belastbaar in het jaar dat de vennootschap-belegger een zeker recht verwerft op de inkomsten => maakt het onderscheid tussen vastrentende beleggingen en niet-vastrentende beleggingen zéér belangrijk ! (zie verder)

Algemene beginselen

Moment van belastbaarheid in de vennootschapsbelasting

Art. 362bis WIB 92 :

"Ten name van belastingplichtigen die kapitalen, niet zijnde aandelen, gebruiken voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden de op een bepaald belastbaar tijdperk betrekking hebbende **verlopen interestgedeelten van die kapitalen** (…), beschouwd als een inkomen van dat tijdperk, zelfs wanneer de interesten gedurende een later belastbaar tijdperk worden geïnd of verkregen".

⇒ "Verlopen interesten" zijn belastbaar in het tijdperk waarop ze betrekking hebben, ongeacht moment van inning

⇒ Stemt overeen met de boekhoudkundige behandeling (zie verder)

⇒ Enkel bij **vastrentende** beleggingen : enkel dan is er per einde boekjaar een "zekere en vaststaande vordering" op een later te ontvangen inkomen

Algemene beginselen

Gevolgen :

1) Alles wat een vennootschap verkrijgt is belastbaar, tenzij vrijstelling
2) Conceptueel wordt géén verschil gemaakt tussen roerende/onroerende/diverse/beroepsinkomsten : alle activa van een vennootschap zijn beroepsmatig gebruikte activa, en alle inkomsten zijn dus beroepsmatig ontvangen inkomsten
3) Roerende voorheffing is niet bevrijdend, maar wél (veelal volledig, soms gedeeltelijk) verrekenbaar en terugbetaalbaar
4) Boekhoudkundige behandeling bepaalt de fiscale gevolgen (tenzij afwijking van de fiscale wet)
5) Inkomsten zijn belastbaar op moment dat ze zeker en vaststaand zijn, ongeacht moment van inning

3. Boekhoudkundige behandeling

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : voorzichtigheidsbeginsel

Artikel 31, §1, c) Vierde Richtlijn (78/660/EEG van 25 juli 1978) betreffende de jaarrekening

"Het **voorzichtigheidsbeginsel** moet steeds in acht worden genomen en in het bijzonder geldt het volgende :

aa) winsten mogen slechts worden opgenomen voor zover zij op balansdatum gerealiseerd zijn, en (..)

d) lasten en baten betreffende het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, moeten in aanmerking worden genomen, ongeacht het tijdstip van betaling van deze lasten of ontvangst van deze baten"

=> Principe van "**Lower of Cost or Market**" : waardeverminderingen moeten uitgedrukt worden, waardevermeerderingen mogen niet uitgedrukt worden

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : voorzichtigheidsbeginsel

Artikel 3:10 KB/WVV :

De waarderingen moeten voldoen aan de eisen van **voorzichtigheid**, oprechtheid en goede trouw.

Artikel 3:11, lid 2 KB/WVV :

Er moet rekening worden gehouden met de kosten en de opbrengsten die betrekking hebben op het boekjaar of op vorige boekjaren, ongeacht de dag waarop deze kosten en opbrengsten worden betaald of geïnd, behalve indien de effectieve inning van de opbrengsten onzeker is.

17

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : Monetaire activa versus niet-monetaire activa

CBN-advies nr. 152/1, 173-1 :

- monetaire posten zijn de liquide middelen alsmede de posten die betrekking hebben op een bepaalde hoeveelheid te innen of te betalen munteenheden;
- de andere vermogensbestanddelen zijn niet-monetaire posten

Voorbeelden

monetaire activa : liquide middelen, obligaties, ..
niet-monetaire activa : beleggingsfondsen, aandelen, ….

Dit onderscheid bepaalt de boekhoudkundige en fiscale verwerking van omrekeningsverschillen (niet-gerealiseerd) en wisselkoersresultaten (gerealiseerd)

18

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : Monetaire activa versus niet-monetaire activa

CBN-adviezen nrs. 152/1, 152/4 en 152/5

Monetaire posten worden op het einde van het boekjaar gewaardeerd en er kunnen (niet-gerealiseerde) omrekeningsverschillen ontstaan door een schommeling van de wisselkoers.

⇒ Omrekeningsverschillen en wisselkoersverschillen worden **afzonderlijk** geboekt;
⇒ Negatieve omrekeningsverschillen moeten in resultaat genomen worden;
⇒ Positieve omrekeningsverschillen moeten worden overgedragen (géén inresultaatname - voorzichtigheidsbeginsel)

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : Monetaire activa versus niet-monetaire activa

CBN-adviezen nrs. 152/1, 152/4 en 152/5

Monetaire posten - fiscaal gevolg

⇒ Negatieve omrekeningsverschillen en wisselkoersverliezen zijn principieel aftrekbaar;

⇒ Positieve omrekeningsverschillen op monetaire activa zijn niet belastbaar want worden niet in resultaat genomen;

⇒ Wisselkoerswinsten zijn principieel belastbaar, wisselkoersverliezen principieel aftrekbaar

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : Monetaire activa versus niet-monetaire activa

CBN-adviezen nrs. 152/1, 152/4 en 152/5

Niet-monetaire posten worden en blijven gewaardeerd aan historische aanschaffingswaarde in EUR, berekend aan de omrekeningskoers op moment van aanschaf

⇒ **Géén afzonderlijke boeking** van de omrekeningsverschillen noch wisselkoersresultaten

⇒ Aanschaffingswaarde wordt niet beïnvloed door latere fluctuaties van wisselkoers

⇒ Aan deze oorspronkelijke aanschaffingswaarde moeten latere waardeverminderingen worden getoetst

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : Monetaire activa versus niet-monetaire activa

CBN-adviezen nrs. 152/1, 152/4 en 152/5

Niet-monetaire posten : **fiscaal gevolg**

⇒ Omrekeningsverschillen worden niet geboekt dus hebben geen fiscale gevolgen;

⇒ Definitieve wisselkoersverschillen volgen het fiscale regime van het actiefbestanddeel waarop ze betrekking hebben (zie **Parl. Vr. nr. 808 van 21 januari 2002, VAN CAMPENHOUT**)

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : boeking aan aanschaffingswaarde

Artikel 3:13 K.B./WVV:

Elk actiefbestanddeel wordt gewaardeerd tegen de **aanschaffingswaarde** en voor dat bedrag in de balans opgenomen, onder aftrek van de desbetreffende afschrijvingen en waardeverminderingen. Onder aanschaffingswaarde wordt verstaan (…) de aanschaffingsprijs.

Artikel 3:14 K.B./WVV :

De aanschaffingsprijs omvat, naast de aankoopprijs, de bijkomende kosten zoals de niet terugbetaalbare belastingen en de vervoerkosten.

Boekhoudkundige behandeling

Algemene principes : boeking aan aanschaffingswaarde

Artikel 3:89 KB/WVV

Roerende beleggingen

Rubriek IV. Financiële vaste activa	=>	Vaste activa
Rubriek VIII.B. Overige beleggingen	=>	Vlottende activa
Rubriek IX. Liquide middelen	=>	Vlottende activa

Boekhoudkundige behandeling

1) Rubriek IV. Financiële vaste activa

IV.A. Verbonden ondernemingen : zie artikel 1:20 WVV

IV.B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat : vennootschappen die niet verbonden zijn, maar waarmee banden cfr. art. 1:23 WVV bestaan

IV.C.1. Andere financiële vaste activa - aandelen : “maatschappelijke rechten die geen deelneming vormen en die ertoe strekken door het scheppen van een duurzame en specifieke band met die ondernemingen de eigen bedrijfsuitoefening van de vennootschap te bevorderen”

=> Noties van “verbondenheid”, “duurzame band”, ….

Boekhoudkundige behandeling

1) Rubriek IV. Financiële vaste activa (vervolg)

Art. 3:89, §1, IV.C.1. KB/WVV

Essentieel voor het boeken van een Financieel Vast Actief is minstens het nastreven van een **duurzame en specifieke band** met de emittent.

Dit is doorgaans niet het geval voor beleggingsactiva.

Het al dan niet aanhouden van de beleggingsactiva voor een langere termijn (bv. meer dan één jaar) is niet relevant voor de boekhoudkundige verwerking.

Belang ? Financiële vaste activa kunnen geherwaardeerd worden, geldbeleggingen niet (zie verder)…

Zie ook C.B.N., Advies NFP/5 van 29 oktober 2008

Boekhoudkundige behandeling

2) Rubriek VIII.B. Overige beleggingen

Art. 3:89, §1, VIII.B. KB/WVV

Dit betreft :

- “termijndeposito’s, alsmede
- de **met beleggingsdoeleinden verkregen effecten** die **niet** het kenmerk hebben van financiële vaste activa (...)

Boekhoudkundige behandeling

2) Rubriek VIII.B. Overige beleggingen (posten 51-53)

Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen : post 51
Vastrentende effecten : post 52
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen : post 53

Boekhoudkundige behandeling

Rekening 51 ("Aandelen")

Voorstel tot indeling :

Rekening 510 Aandelen
Rekening 511 Niet opgevraagde bedragen (-)
Rekening 512 Collectieve beleggingen
Rekening 513 Beleggingsfondsen
Rekening 514 Niet vastrentende beleggingen
Rekening 5140 Beleggingen in goud en in kunstwerken

Boekhoudkundige behandeling

Rekening 51 ("Aandelen")

Rekening 510 Aandelen

Niet te verwarren met post 284 "Andere aandelen" als Financiële Vaste Activa !

Aanschaffing van aandelen als geldbelegging heeft niet tot doel een duurzame band te doen ontstaan met de betrokken vennootschap noch deze duurzaam te ondersteunen.

Aandelen gehouden als geldbelegging zijn aandelen die vlot verhandelbaar zijn, die binnen de 12 maanden gerealiseerd zullen worden of in mindere mate aandelen gehouden in betrekkelijk geringe hoeveelheid.

Boekhoudkundige behandeling

Rekening 51 (“Aandelen”)

Rekening 512 Collectieve beleggingen

Hieronder komen aandelen in BEVEK’s of BEVAK’s voor. Dit kunnen beleggingsvennootschappen zijn die een dividend betalen (uitkerings-BEVEK) of kapitaliseren (kapitalisatie-BEVEK) (zie verder)

31

Boekhoudkundige behandeling

Rekening 51 (“Aandelen”)

Rekening 513 Beleggingsfondsen

Hieronder komen deelbewijzen in beleggingsfondsen voor. Dit zijn onverdeeldheden zonder rechtspersoonlijkheid, en waarbij de belegger eigenaar is alsof hij zelf de onderliggende waarden zou hebben aangekocht (zie verder). Er bestaan distributiefondsen en kapitalisatiefondsen.

Een beleggingsfonds kan beleggen in aandelen of in obligaties.

32

Boekhoudkundige behandeling

Rekening 51 ("Aandelen")

Rekening 514 Niet vastrentende beleggingen

Rekening 514 Beleggingen in goud en in kunstwerken

Boekhoudkundige behandeling

Rekening 52 ("Vastrentende effecten")

Rekening 520 Bedrijfsobligaties
Rekening 521 Staatsobligaties
Rekening 522 Buitengewone obligaties

C.B.N., advies nr. 147-1 : deze effecten kunnen ook bij de Financiële Vaste Activa worden ondergebracht wanneer ze bestemd zijn voor een **duurzame ondersteuning** van de bedrijfsoefening van de vennootschap waarop deze vordering bestaat. Zoniet moet gebruik worden gemaakt van rekening 52 van het MAR.

Boekhoudkundige behandeling

Specifieke boekhoudkundige regels betreffende "Overige beleggingen"

- **Art. 3:13 K.B./WVV**: waardering op grond van de **aanschaffingswaarde**

- **Art. 3:14 K.B./WVV :** aanschaffingsprijs = aankoopprijs + bijkomende kosten

- **Art. 3:19, §2 K.B./WVV** : de **bijkomende kosten** met betrekking tot het aanschaffen van financiële vaste activa en van geldbeleggingen **mogen ten laste** worden genomen van de resultatenrekening van het boekjaar in de loop waarvan ze werden aangegaan

510 Aandelen		xxx	
657 Diverse financiële kosten		xxx	
Aan	550 Kredietinstellingen R/C		xxx

Boekhoudkundige behandeling

Specifieke boekhoudkundige regels betreffende "Overige beleggingen"

- **Art. 3:52 K.B./WVV** : <u>waardeverminderingen</u> toepassen wanneer realisatiewaarde op datum van de afsluiting lager is dan de aanschaffingswaarde

⇒ het al dan niet duurzaam karakter van de waardevermindering is **niet** relevant

⇒ slotkoers is bepalend

Boekhoudkundige behandeling

Specifieke boekhoudkundige regels betreffende "Overige beleggingen"

- **Art. 3:53 K.B./Wb. Venn.** : er worden aanvullende waardeverminderingen geboekt op de geldbeleggingen en liquide middelen om rekening te houden hetzij met de evolutie van hun realisatie-of marktwaarde, hetzij met de risico's inherent aan de aard van de betrokken producten of van de gevoerde activiteit

651 Waardeverminderingen vlottende activa (toevoeging) xxx
aan 519 Aandelen – geboekte waardevermindering xxx

Boekhoudkundige behandeling

Specifieke boekhoudkundige regels betreffende "Overige beleggingen" (vervolg)

- **Artikel 3:27 K.B./WVV** : waardeverminderingen mogen niet worden gehandhaafd in de mate dat ze op het einde van het boekjaar hoger zijn dan wat vereist is.

- **Art. 3:35 K.B./WVV** : Geldbeleggingen en liquide middelen mogen niet geherwaardeerd worden (dit mag enkel voor Financiële Vaste Activa).

⇒ Bij geldbeleggingen is dus enkel een terugname van een waardevermindering mogelijk, géén herwaardering boven de aanschaffingswaarde

519 Geboekte waardevermindering op aandelen xxx
Aan 6511 Waardevermindering op vlottende activa (terugneming) xxx

Boekhoudkundige behandeling

3) Rubriek IX. Liquide middelen

"De liquide middelen omvatten, behalve de kasmiddelen en de te incasseren vervallen waarden, **alleen** de tegoeden op zicht bij kredietinstellingen"

39

Boekhoudkundige behandeling

Boekingswijze van de inkomsten uit de beleggingen

Boeking bij de betaalbaarstelling

550 Kredietinstellingen R/C
670 Verschuldigde belastingen en voorheffingen
aan 751 Opbrengsten uit vlottende activa

40

Boekhoudkundige behandeling

Boekingswijze van de inkomsten uit de beleggingen

Artikel 3:11, tweede lid K.B./WVV:

Er moet rekening worden gehouden met de kosten en de opbrengsten die betrekking hebben op het boekjaar of op voorgaande boekjaren, ongeacht de datum waarop deze kosten en opbrengsten worden betaald of geïnd, behalve indien de effectieve inning van deze opbrengsten onzeker is".

⇒ "overeenstemmingsbeginsel"

⇒ Prorata van de verlopen interesten moeten als opbrengst worden geboekt (en desgevallend de RV als kost te boeken), zonder de vervaldag af te wachten

⇒ Stemt dus overeen met de fiscale wetgeving (art. 362 WIB 92 – zie boven)

Boekhoudkundige behandeling

Boekingswijze van de inkomsten uit de beleggingen

Verlopen interest : voorbeeld

Vennootschap koopt op 1/10/X obligaties voor 100.000 EUR, met een jaarlijkse rente van 1% (i.e. 1.000 EUR/jaar). De vennootschap voert een boekhouding per kalenderjaar en de coupon vervallen jaarlijks op 30/9.

⇒ de vennootschap moet 3 maand "verlopen interest" (i.e. 250 EUR) toerekenen aan boekjaar X

Boeking op 31/12/X :

491 Verkregen opbrengsten		175	
67 Verschuldigde belastingen of voorheffingen		75	
aan	751 Opbrengsten uit vlottende activa		250

Boekhoudkundige behandeling

Conclusie

- Beleggingen van een vennootschap worden geboekt onder de post VIII.B. Overige beleggingen
- Alles wat niet vastrentend is wordt geboekt op rekening 510 Aandelen (die dus méér omvat dan enkel maar beleggingen in aandelen strictu senso)
- Bijzondere boekhoudkundige regels inzake geldbeleggingen :
  - boeking aan aanschaffingswaarde;
  - bijkomende kosten mogen onmiddellijk in resultaat worden genomen;
  - waardeverminderingen boeken indien slotkoers lager is dan aanschaffingswaarde;
  - waardeverminderingen kunnen worden teruggenomen doch géén mogelijkheid tot herwaardering indien marktwaarde > aanschaffingswaarde

4. Beleggen en aftrek voor risicokapitaal

Aftrek voor risicokapitaal

Stap 1 : berekening van het risicokapitaal van het belastbare tijdperk :

Eigen Vermogen per begin van het belastbare tijdperk
- Correcties per begin van het belastbare tijdperk
Risicokapitaal van het belastbare tijdperk

Stap 2 : berekening stijging van het risicokapitaal tov voortschrijdend gemiddelde van de vijf voorbije jaren

Stap 3 : vermenigvuldig de incrementele toename met het toepasselijke percentage

Stap 4 : correctie van de aftrek in geval van buitenlandse vaste inrichtingen en/of onroerende goederen

Aftrek voor risicokapitaal

Art. 205ter, §1, tweede lid WIB 92 : correcties aan het Eigen Vermogen

- Herwaarderingsmeerwaarden
- Kapitaalsubsidies
- Eigen aandelen, financiële vaste activa die uit deelnemingen en andere aandelen bestaan, aandelen die recht geven op DBI-aftrek op dividenden
- Activa die “overdreven kosten” genereren
- de netto boekwaarde van de bestanddelen die als belegging worden gehouden en die door de aard ervan niet bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen
- Onroerende Goederen of zakelijke rechten op onroerende goederen gebruikt door bedrijfsleiders-eerste categorie (“mandatarissen”)
- …..

=> Drie correcties die gerelateerd zijn aan de beleggingen !

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 1 : zijn dus aftrekposten voor de Aftrek voor Risicokapitaal :

- Alle ingekochte eigen aandelen
- Alle aandelen geboekt onder de Financiële Vaste Activa
- Alle aandelen, ook deze geboekt als geldbeleggingen, waarvan de dividenden recht geven op DBI-aftrek (bv DBI-BEVEK)

Zijn dus géén aftrekposten voor de Aftrek voor Risicokapitaal :

- Alle aandelen die géén recht geven op DBI-aftrek : “kleine deelnemingen” (minder dan 10% en minder dan 2,5 mio EUR aanschaffingswaarde), aandelen in distributie-BEVEK’s, in laagbelaste vennootschappen…

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr. 1 Vermindering eigen vermogen met waarde aandelen (vervolg)

Vermindering met <u>fiscale nettowaarde</u> eind voorgaande belastbare tijdperk

- Fiscale nettowaarde aandelen = aanschaffingswaarde verminderd met (met de werkelijkheid overeenstemmende) waardeverminderingen, ook al worden deze fiscaal niet aanvaard
- géén rekening houden met vrijgestelde geboekte meerwaarde

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 2 : vermindering voor bepaalde "beleggingen" (art. 205ter, §4, 2° WIB 92) :

"Activa die als belegging worden gehouden en die door de aard ervan niet bestemd zijn om een periodiek belastbaar inkomen voort te brengen"

⇒ "Activa die van dicht noch ver zijn het bedrijf dat door de vennootschap effectief wordt uitgebaat"

⇒ "Activa die eerder hun plaats in een privé-vermogen hebben "

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 2 : vermindering voor bepaalde "beleggingen" (art. 205ter, §4, 2° WIB 92) :

Omschrijvingen van "beleggingsbestanddelen" (**Kamer, Gedr. St., nr. 1778/001, p. 14**) :

- Abstracte vw : die uit hun aard niet bestemd zijn belastbaar periodiek inkomen voort te brengen :
  - juwelen,
  - kunstvoorwerpen,
  - naakte eigendom (**Rb. Antwerpen, 10 februari 2014**)
- Concrete vw : kijk naar bestemming. "Beleggingen" zijn activa die "passief" gehouden worden, en dus niet aangewend voor de uitoefening van de activiteit

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 2 : vermindering voor bepaalde "beleggingen" (art. 205ter, §4, 2° WIB 92) :

Minister van Financiën (PV nr. 10565 van 7 maart 2006, DEVLIES)

- Gelden op spaarrekening, termijnrekening : moeten niet afgetrokken worden (brengen een periodiek belastbaar inkomen voort : interest)
- Aandelen in kapitalisatie-BEVEK's : moeten afgetrokken worden (géén periodiek belastbaar inkomen, enkel meerwaarden). **Zie Luik, 26 september 2012**
- "andere" aandelen (geen FVA, geen DBI-BEVEKs en geen kapitalisatie-aandelen) : moeten niet afgetrokken worden

Aftrek voor risicokapitaal

Casus

Bepaalde grootbanken hebben de interestvoet voor spaarrekeningen aangehouden door professionelen op nul gezet.

Dus bedrag op zulke rekeningen wél aftrekken van berekeningsbasis voor Aftrek voor Risicokapitaal ?

Vr. & Antw., Kamer, 2016-2017, nr. 54-093, 272

- Niet aftrekken : is een belegging die door haar aard ervan **in principe wel** bestemd is om een periodiek belastbaar inkomen voort te brengen

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 2 : vermindering voor bepaalde "beleggingen" (art. 205ter, §4, 2° WIB 92) :

Parl. Vr. nr. 1428, DEVLIES, 16 oktober 2006 (**inzake TAK 26 product) :** brengen een periodiek belastbaar inkomen op :

- Effecten waarvan de inkomsten worden gekapitaliseerd, en
- Effecten die géén aanleiding geven tot periodieke uitbetaling van inkomsten maar die zijn uitgegeven met een disconto dat overeenstemt met de tot op vervaldag gekapitaliseerde interesten, op voorwaarde dat art 362bis WIB 92 ervoor zorgt dat de verlopen interesten in het belastbare inkomen van elk belastbaar tijdperk vervat zit.

⇒ TAK 26 is géén correctiepost want levert periodiek belastbaar inkomen op

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 3 : Vermindering voor privé-gebruikte onroerende goederen (art. 205ter, §4, 3° WIB 92)

Af te trekken, de nettoboekwaarde van

- onroerende goederen of zakelijke rechten mbt onroerende goederen
- waarvan natuurlijke personen (incl. hun echtgenoot of hun kinderen wanneer ze het wettelijk genot van de inkomsten van die kinderen hebben)
- die in de vennootschap
- een opdracht of functie als bedoeld in art. 32, eerste lid, 1° WIB 1992 (dus bestuurder, zaakvoerder, …. : "bedrijfsleiders eerste categorie")
- het gebruik hebben

Aftrek voor risicokapitaal

Correctie nr 3 : Vermindering voor privé-gebruikte onroerende goederen (art. 205ter, §4, 3° WIB 92)

Ruim toepassingsgebied :

- Ook bij onbezoldigde mandaten (**Gent, 18 november 2014**)
- Ongeacht of huur betaald wordt (**Voorafgaande Beslissing nr. 600.104 van 4 mei 2006**)
- Ongeacht of voordeel van alle aard aangerekend wordt
- Zakelijke rechten zoals vruchtgebruikconstructies zijn ook geviseerd
- Eveneens ongebouwde onroerende goederen (zie bv. **Voorafgaande Beslissing nr. 600.104 van 4 mei 2006**)
- Ook buitenlandse onroerende goederen

Aftrek voor risicokapitaal

Conclusie

Volgende beleggingen hebben een negatieve impact op de aftrek voor risicokapitaal :

- Ingekochte eigen aandelen en aandelen geboekt als Financieel Vast Actief (betreft veelal géén “beleggingen”)
- Beleggingen die géén periodiek belastbaar inkomen opleveren (bv. kunst of kapitalisatie-BEVEK’s)
- Beleggingen waarvan de inkomsten recht geven op DBI-aftrek (DBI-BEVEK’s)
- Onroerende goederen gebruikt door mandatarissen

5. Beleggen en tarief van de vennootschapsbelasting

57

Tarief vennootschapsbelasting

Artikel 215 WIB 92 juncto 463*bis*, §1, 1° WIB 92 :

Het tarief in de vennootschapsbelasting bedraagt 25%.

Artikel 215 WIB 92 : verlaagd tarief van 20% op de eerste schijf van 100.000 EUR indien :

- de vennootschap “klein” is in de zin van art. 1:24, §1-6 WVV; en
- niet geviseerd wordt door één van de uitsluitingsgevalllen.

Maximaal financieel voordeel : 100.000 x (25 – 20)% = 5.000 EUR

58

Tarief vennootschapsbelasting

Art. 215, derde lid WIB 92 : uitgesloten van verlaagd tarief :

- Vennootschappen waarvan ten minste de helft van de aandelen in handen zijn van andere vennootschappen ('dochtervennootschappen')
- Bezoldiging van ten minste één in art. 32 WIB 92 bedoelde bedrijfsleider is minder dan 45.000 EUR of het belastbare inkomen van de vennootschap ten laste van het resultaat van de vennootschap
- Beleggingswaarde aandelen bedraagt meer dan 50% van hetzij het gerevaloriseerde gestorte kapitaal, hetzij van werkelijk gestort kapitaal + belaste reserves + geboekte meerwaarden ('financiële vennootschappen')
- Gereglementeerde beleggingsvennootschappen (BEVEK, BEVAK etc)

Tarief vennootschapsbelasting

Slechts één soort van belegging heeft invloed op het verlaagd tarief : aandelen

Géén verlaagd tarief indien de "beleggingswaarde" van de "aandelen" méér bedraagt dan 50% van :

- hetzij het gerevaloriseerde gestorte kapitaal,
- hetzij van het werkelijk gestorte kapitaal + belaste reserves + geboekte meerwaarden

=> <u>hoogste van beide grenzen</u> moet in aanmerking worden genomen voor de berekening van de 50%-grens

Tarief vennootschapsbelasting

Gevolgen

- Beleggen in aandelen heeft dus invloed op dit uitsluitingsgeval van het verlaagd tarief vennootschapsbelasting
- Boekingswijze van de aandelen (FVA of geldbelegging) speelt géén rol
- Géén rekening houden met aandelen gehouden in vruchtgebruik, noch met aandelen die deelnemingen van 75% of meer vertegenwoordigen

Tarief vennootschapsbelasting

Bijzondere aandachtspunten

- "Beleggingswaarde" van de aandelen : te bepalen op de dag waarop de vennootschap haar jaarrekening heeft opgesteld
- **ComIB/92, nr. 215/12** : Berekening is te maken op moment van opstellen van de jaarrekening; met aangroei reserves tijdens boekjaar mag dus rekening houden gehouden
- **ComIB/92, nr. 215/16** : "beleggingswaarde" is de oorspronkelijke aanschaffingswaarde, met uitsluiting van de belaste meerwaarden en van de aangenomen waardeverminderingen
- **Gent, 29 april 2014** : stelt fiscus in het ongelijk : "beleggingswaarde" houdt wél rekening met (correct geboekte) waardeverminderingen

Tarief vennootschapsbelasting

Management – BV			
Materieel Vast Actief	100.000	Inbreng	100.000
Aandelen Apple	130.000	Beschikbare reserves	400.000
Aandelen DBI-BEVEK	200.000	Belastingvrije reserves	30.000
Aandelen KBC	70.000		
Liquide middelen	100.000	Schulden	70.000
Totaal	600.000	Totaal	600.000

63

Tarief vennootschapsbelasting

Berekening eerste grens

Gerevaloriseerd gestort kapitaal :100.000 x 50% = 50.000

Berekening tweede grens

Gestort kapitaal (100.000 EUR) + belaste reserves (400.000 EUR) = 500.000
x 50%
250.000

⇒ Grens van 250.000 EUR in aanmerking te nemen

64

Tarief vennootschapsbelasting

Waarde van de in aanmerking te nemen deelnemingen :

Aandelen KBC :	70.000
Aandelen Apple :	130.000
Aandelen DBI-Bevek :	200.000
Totaal :	400.000

⇒ Grens van 250.000 EUR is overschreden , dus géén verlaagd tarief VenB

65

Tarief vennootschapsbelasting

Conclusie

- Beleggingen heeft meestal géén invloed op het verlaagd tarief vennootschapsbelasting
- Enkel indien een vennootschap zodanig in aandelen belegt dat de vennootschap een “financiële vennootschap” is geworden, is ze uitgesloten van het verlaagd tarief vennootschapsbelasting

66

6. Roerende voorheffing en F.B.B.

Roerende Voorheffing

B betaalt een dividend van 1.000 EUR bruto aan C

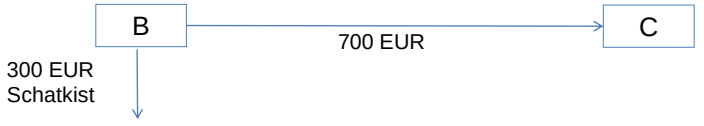

Boekhoudkundig

471 Dividenden vh boekjaar		1.000	
Aan	480 Diverse schulden		700
	453 Ingehouden RV		300

Fiscaal

Uitgekeerd dividend	1.000

Boekhoudkundig

55. Kredietinstelling	700	
67 Gestorte RV	300	
Aan 751 Opbrengsten vlottende activa		1.000

Fiscaal

Boekresultaat	700,00
Niet-aftrekbare belastingen	300,00
Belastbaar	1.000,00
VenB	250,00
Verrekening RV	-300,00
Terug te krijgen	50,00

Roerende Voorheffing

Inhouding van de roerende voorheffing

Art. 261 WIB 92 : de roerende voorheffing is verschuldigd door binnenlandse vennootschappen die inkomsten van roerende goederen en kapitalen verschuldigd zijn

Verrekening van de Roerende Voorheffing

Art 123 KB/WIB 92 : enkel verrekening RV voor zover betrekking op inkomsten die zijn opgenomen in de belastbare grondslag

Art. 279 WIB 92 : roerende voorheffing is verrekenbaar met de verschuldigde vennootschapsbelasting

Art. 304, §2, tweede lid WIB 92 : het niet-verrekenbaar deel van de roerende voorheffing is terugbetaalbaar

69

Roerende Voorheffing

Beperkingen op de verrekening van de Roerende Voorheffing

1) Dividenden

Art. 281 WIB 92 : de vennootschap moet de volle eigendom van de aandelen hebben op de datum waarop de rechthebbenden van de dividenden worden geïdentificeerd.

⇒ **Géén houdperiode** vereist voor verrekening RV op dividenden

70

Roerende Voorheffing

Beperkingen op de verrekening van de Roerende Voorheffing

1) Dividenden

Art. 282 WIB 92 : géén verrekening RV in zoverre toekenning dividend een waardevermindering of minderwaarde van de aandelen tot gevolg heeft, behalve als :

- de vennootschap de volle eigendom van de aandelen heeft gehad gedurende ononderbroken periode van 12 maand vóór de toekenning van het dividend; of
- tijdens de bewuste periode de aandelen nooit hebben toebehoord aan een belastingplichtige die geen vennootschap is onderworpen aan de VenB

Roerende Voorheffing

Beperkingen op de verrekening van de Roerende Voorheffing

2) Interesten

Art. 280 WIB 92 : verrekening beperkt <u>in verhouding tot de duur</u> dat de vennootschap de effecten <u>in volle eigendom</u> heeft gehad

⇒ RV op interesten maar prorata verrekenbaar
⇒ Maatregel tegen “coupon-stripping”

Roerende Voorheffing

Beperkingen op de verrekening van de Roerende Voorheffing

2) Interesten (vervolg)

Voorbeeld

Vennootschap, boekhouding per kalenderjaar. Op 30 juni 2022 werden interesten uit een portefeuille obligaties ontvangen tbv. 42.000 EUR, na afhouding van 30% RV, zijnde 18.000 EUR. De interesten hebben betrekking op de periode van 1 januari 2021 tot 31 december 2021, en de obligaties werden gekocht door de vennootschap op 1 maart 2021.

De ingehouden RV is maar verrekenbaar tbv 18.000 x 10/12 = 15.000 EUR.

Roerende Voorheffing

Beperkingen op de verrekening van de Roerende Voorheffing

2) Interesten (vervolg)

ComIB/92 nr. 185/31 en CBN-advies 2018/14 : de RV kan in beginsel in overeenstemmende mate worden verrekend voor het belastbare tijdperk waarin de boeking van het **verlopen interestgedeelte** wordt verricht

⇒ RV op verlopen interest is verrekenbaar, ook al wordt deze pas daadwerkelijk ingehouden bij de latere uitkering van de interest

Roerende Voorheffing

Beperkingen op de verrekening van de Roerende Voorheffing

2) Interesten (vervolg)

Voorbeeld

Vennootschap boekt het gelopen interestgedeelte (10.000 EUR) van een coupon die in het volgende boekjaar vervalt. Het tarief RV bedraagt 30%.

491 Verkregen opbrengsten		7.000	
67 Verschuldigde belastingen of voorheffingen		3.000	
aan	751 Opbrengsten uit vlottende activa		10.000

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Wat is het F.B.B. ?

- Eénzijdige maatregel tegen dubbele belasting
- Op roerende inkomsten van **buitenlandse** oorsprong

Art. 292, lid 1 WIB 92 : FBB is **volledig verrekenbaar** met verschuldigde vennootschapsbelasting.
F.B.B. is echter **niet terugbetaalbaar noch overdraagbaar**.

Welke inkomsten geven recht op een F.B.B. ?

Buitenlandse interesten, royalties, lijfrenten of tijdelijke renten (niet zijnde pensioenen), diverse inkomsten met roerend karakter, dividenden van buitenlandse beleggingsvennootschappen (bv. Lux SICAV's)

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Concrete gevolgen

- Voor interesten van buitenlandse schuldinstrumenten (obligaties, schatkistcertificaten etc) : F.B.B. is verrekenbaar met de verschuldigde vennootschapsbelasting
- Voor dividenden van buitenlandse aandelen is er géén F.B.B. en de buitenlandse bronheffing is enkel een aftrekbare kost
- Enkel voor dividenden van buitenlandse beleggingsvennootschappen (Lux SICAV's etc) is er een F.B.B.

77

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Gevolg van géén FBB op buitenlandse dividenden

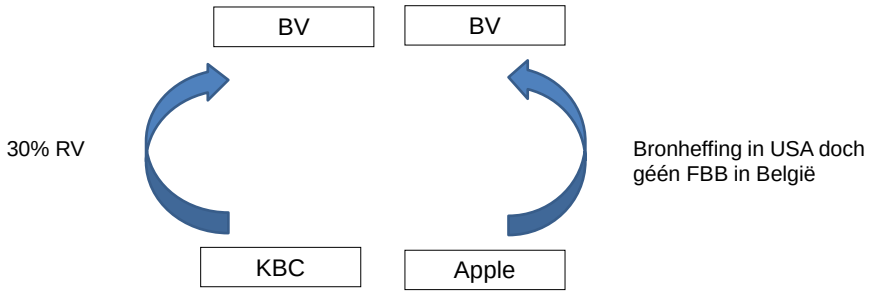

=> Dividenden uit buitenlandse aandelen worden zwaarder belast dan dividenden uit Belgische aandelen !

78

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Voorwaarden (art. 285 WIB 92)

- Daadwerkelijke belastingheffing in het buitenland
- Activa in België gebruikt voor beroepswerkzaamheid

79

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Voorbeeld van FBB op buitenlandse interest

Brutointerest	100
Ingehouden buitenlandse belasting	5
Netto “aan de grens”	95
F.B.B. (5/95) – “brutering” (V.U.)	5
Belastbare basis	100
Vennootschapsbelasting (25%)	25
Verrekening F.B.B.	(5)
Te betalen VenB	20
=> Netto-inkomen : 95 – 20 =	75

80

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Bedrag van het F.B.B. op buitenlandse interest : drievoudige begrenzing **(art. 287 WIB 92)** :

1) de werkelijk in het buitenland ingehouden belasting, met een maximum van 15% (art. 287, eerste lid, a) WIB 92

⇒ F.B.B. voor interesten is niet "Forfaitair" !

2) de "schuldfinancieringscoëfficiënt" **(art. 287, eerste lid, b) WIB 92)** :

⇒ verdere beperking van het F.B.B. uit stap 1 in de mate dat de vennootschap gefinancierd is met vreemde middelen

3) Proratering **(art. 288 WIB 92)** : slechts verrekening F.B.B. in verhouding tot bezitsduur van de effecten in volle eigendom

81

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Bedrag van het F.B.B.

- Schuldfinancieringscoëfficiënt ("M-factor") :

$$\frac{A + (B - C) - (D - E)}{A + (B - C)}$$

A = totaalbedrag van de inkomsten van onroerende goederen, van kapitalen en roerende goederen van het belastbare tijdperk

B = totaal brutobedrag van de beroepsinkomsten

C = al dan niet verwezenlijkte meerwaarden

D = totaalbedrag v/d inkomsten van kapitalen en roerende goederen dat de vennootschap als kost heeft gedragen tijdens het belastbare tijdperk

E = bedrag van de uitgekeerde dividenden

82

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Voorbeeld

Een vennootschap heeft tijdens het boekjaar volgende inkomsten :

-Onroerende inkomsten :	145
-Buitenlandse roerende inkomsten met recht op FBB :	255
-Beroepsinkomsten :	6.850
-Meerwaarden :	150
	7.400

De buitenlandse roerende inkomsten zijn in het buitenland onderworpen geweest aan een bronheffing van 15%, zijnde **45 EUR**.

Tijdens hetzelfde belastbare tijdperk heeft de vennootschap voor een bedrag van 5.300 EUR aan inkomsten van roerende goederen en kapitalen gedragen, waarvan 4.800 EUR aan financiële kosten en 500 EUR aan uitgekeerde dividenden.

83

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Voorbeeld

Het F.B.B wordt berekend als volgt :

-Werkelijk gedragen buitenlandse belasting : 15/85 van 255 = 45

- Schuldfinancieringscoëfficiënt :

$$\frac{400 + (7.000 - 150) - (5.300 - 500)}{400 + (7.000 - 150)} = 0{,}337931$$

⇒ Verrekenbaar F.B.B. = 45 x 0,337931 = **15,20695 EUR**

84

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Anti-misbruikbepaling inzake het F.B.B.

Art. 289 WIB 92 : géén F.B.B. wanneer vennootschap in werkelijkheid is opgetreden voor rekening van derden die haar voor de financiering de nodige middelen hebben verschaft en geheel of gedeeltelijk de aan de verrichting verbonden risico's dragen

85

Forfaitair Gedeelte van Buitenlandse Belasting

Welk bedrag op te nemen in de Verworpen Uitgaven ?

Circ. nr. Ci.R9. Div/449.830 van 8 april 1993 en GwH, 29 januari 2014 : enkel het bedrag dat werkelijk <u>is verrekend</u> met de verschuldigde belasting is op te nemen onder de Verworpen Uitgaven.

<u>Gevolgen :</u>

- indien een vennootschap géén belastbare basis heeft : F.B.B. niet op te nemen onder de Verworpen Uitgaven want is niet verrekend
- (niet overdraagbare) F.B.B. - "overschotten" zijn géén Verworpen Uitgaven.

86

7. Taks op de beursverrichtingen

87

Beurstaks

- Zie art. 120 ev WDRT : Taks op de beursverrichtingen (“TOB”)

Toepassingsgebied : De verrichtingen die overeenkomstig artikel 120, WDRT, aan de taks zijn onderworpen wanneer zij **in België zijn aangegaan of uitgevoerd**, zijn:

- de afstand en de verwerving onder bezwarende titel van Belgische of buitenlandse roerende waarden;
- de inkoop van eigen kapitalisatieaandelen door een beleggingsvennootschap

⇒ Gedetailleerde FAQ op Fisconet

88

Beurstaks

Effecten onderworpen aan de beurstaks

alle effecten die door hun aard kunnen worden verhandeld **op een secundaire markt** voor financiële instrumenten. Het is niet vereist dat ze effectief worden verhandeld.

Het gaat bv. om:

- aandelen;
- certificaten die aandelen vertegenwoordigen;
- obligaties en kasbons;
- aandelen van Beveks;
- rechten van deelneming van gemeenschappelijke beleggingsfondsen;
- trackers, ook 'exchange traded funds' (ETF) genoemd.

Beurstaks

Effecten niet onderworpen aan de beurstaks

Worden **niet** aan de TOB onderworpen, de verrichtingen die betrekking hebben op:

- opties
- swaps
- futures

De **uitgiften** van effecten en roerende waarden zijn ten name van de uitgever en de intekenaar, **niet** aan de beurstaks onderworpen.

Beurstaks

Grondslag van de beurstaks (art. 122, 123 en 124 WDRT)

De beurstaks wordt geheven:

- afzonderlijk op de afstand en de verwerving.

⇒ de verkoper en de koper betalen bijgevolg **ieder** de taks

- op de overdracht van kapitalisatieaandelen aan de beleggingsvennootschap die de aandelen heeft uitgegeven.

⇒ **enkel** de verkoper betaalt de taks

Beurstaks

Schuldenaar van de beurstaks (art. 126[2] WDRT)

- De **in België gevestigde tussenpersonen van beroep**, voor de **verrichtingen** die ze doen voor rekening van derden of voor eigen rekening;
- De natuurlijke personen met gewone verblijfplaats in België en de rechtspersonen voor rekening van een zetel of van een vestiging ervan in België, voor de verrichtingen die in hun naam en voor hun rekening zijn aangegaan of uitgevoerd door een **in het buitenland gevestigde tussenpersoon van beroep**, tenzij ze kunnen aantonen dat de beurstaks werd betaald.

Beurstaks

- **Drie tarieven** : 0,12%, 0,35% of 1,32%
- **Drie maxima per verrichting** : 1.300 EUR, 1.600 EUR, 4.000 EUR
- **Aftrekbare kost** voor vennootschappen

93

Beurstaks

Aandelen, warranten, vastgoedcertificaten	0,35 %, maximum 1.600 EUR
Obligaties, euro-obligaties, staatsbons, Belgische staatsleningen	0,12%, maximum 1.300 EUR
Deelbewijzen gemeenschappelijke beleggingsfondsen, uitkeringsaandelen van BEVEKS of BEVAKS gevestigd binnen EER en die gereglementeerd zijn en voorwerp zijn van een inschrijving, aanmelding of notificatie bij de bevoegde autoriteit van een Lidstaat van de EER	0,12%, maximum 1.300 EUR
Deelbewijzen gemeenschappelijke beleggingsfondsen, uitkeringsaandelen van BEVEKS of BEVAKS niet gevestigd binnen EER en/of die niet gereglementeerd zijn en/of niet voorwerp zijn van een inschrijving, aanmelding of notificatie bij de bevoegde autoriteit van een Lidstaat van de EER	0,35%, maximum 1.600 EUR
Kapitalisatie-aandelen van BEVEK's of van BEVAK's	1,32%, maximum 4.000 EUR

94

Beurstaks

Banken rekenen verschillende beurstaks aan voor zelfde tracker

Voor dezelfde tracker 1,32 procent beurstaks betalen bij de ene bank, en 0,12 procent bij de andere bank. Het gebeurt, leert een rondvraag van de redactie.

PETER VAN MALDEGEM

Trackers of beursgenoteerde indexfondsen zijn populaire beleggingsproducten waarmee belegd wordt in een beursindex. Maar achter die eenvoudige producten schuilt een fiscale behandeling die in ons land uiterst complex is. Liefst drie verschillende tarieven voor de beurstaks zijn van toepassing. En de criteria die bepalen welk tarief voor welke tracker geldt, worden niet op dezelfde manier geïnterpreteerd.

Een van de elementen die spelen, is het land waar de tracker is geregistreerd. Is dat in ons land, en keert de tracker geen dividenden uit, dan betaalt de belegger zowel bij de aankoop als de verkoop een beurstaks van 1,32 procent. Is de kapitalisatietracker niet in België geregistreerd, maar wel in een ander Europees land, dan betaalt de belegger een taks van 0,12 procent. Gaat het om een distributieversie, die wel dividenden uitkeert, dan geldt in beide gevallen een beurstaks van 0,12 procent.

Verschillende aanbieders van trackers geven om die reden aan dat ze alleen de distributieversie van de tracker registreren in ons land, en niet de kapitalisatieversie. Op die manier wordt ontkomen aan de beurstaks van 1,32 procent, menen ze.

Maar dat is niet de zienswijze van de fiscus. 'De registratie van een tracker moet gebeuren op het niveau van het compartiment', zegt Francis Adyns, de woordvoerder van de FOD Financiën. Het compartiment bundelt de kapitalisatie- en de distributieversie van een tracker. Dat betekent dat zodra een compartiment geregistreerd is bij de toezichthouder FSMA, beide versies van de tracker als geregistreerd worden bestempeld.

Die verschillende interpretatie leidt ook bij de banken tot verwarring. De redactie vroeg acht banken en onlinebrokers naar de beurstaks die ze toepassen voor Xtrackers Euro Stoxx 50, een kapitalisatietracker waarvan het compartiment geregistreerd is bij de FSMA. Volgens de fiscus moet de tracker dan onderworpen worden aan een beurstaks van 1,32 procent. Uit de rondvraag blijkt echter dat de helft van de banken een beurstaks van 0,12 procent toepast, omdat ze ervan uitgaan dat de kapitalisatietracker niet is geregistreerd.

Volgens ingewijden is de verschillende interpretatie bij aanbieders en banken geen verrassing. 'De fiscaliteit van trackers is één grote soep, en de complexiteit is enorm. Een verduidelijking dringt zich op, zeker omdat trackers almaar populairder worden', klinkt het. In Europa staan de trackers al in voor meer dan 1.000 miljard euro onder beheer. Ook het feit dat bij trackers de beurstaks bij zowel de aankoop als de verkoop van toepassing is, is een doorn in het oog. 'Wie wil nog trackers in België registreren?', vraagt een trackerfabrikant zich af. 'En als er minder registraties zijn, zitten ook minder trackers in het aanbod van de banken. Het gevolg is dat we meer beleggers krijgen die op de beurzen zelf hun weg zoeken naar niet-geregistreerde trackers. Is dat wat we willen?'

Alle ogen zijn gericht op minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V), die werkt aan een brede fiscale vereenvoudiging. De eerste plannen zouden eind dit jaar worden voorgesteld. 'Op dit ogenblik hebben we geen specifieke plannen in verband met de fiscaliteit van trackers, maar bij de bredere fiscale hervorming kunnen ook die taksen onder de loep worden genomen', luidt het op het kabinet.

Lees meer in de bijlage Fonds bij deze krant.

DE ESSENTIE

- Voor trackers of beursgenoteerde indexfondsen geldt zowel bij de aankoop als de verkoop een beurstaks van 1,32 procent als de tracker geregistreerd is in België én geen dividenden uitkeert. Voor de dividendversie is dat 0,12 procent.
- Aanbieders van trackers maken daarom een onderscheid tussen de registratie van een kapitalisatieversie en die van een distributieversie. Dat onderscheid kan volgens de fiscus niet worden gemaakt.
- Het verschil in interpretatie leidt tot een verschillende toepassing van de beurstaks bij banken.

Wie wil nog trackers in België registreren als ze zowel bij de aankoop als de verkoop aan een beurstaks van 1,32 procent worden onderworpen?

EEN AANBIEDER VAN TRACKERS

TIJD, 16/6/2021

8. Taks op de effectenrekeningen

Taks op effectenrekeningen

Belastbaar voorwerp: het aanhouden van een **effectenrekening** bij een tussenpersoon

⇒Ook van toepassing op effectenrekeningen waarvan een vennootschap titularis is

⇒Is een **Verworpen Uitgave (art. 198, §1, 6° WIB 92)**…

⇒Geen belang welke financiële instrumenten zijn ingeschreven op de rekening: niet alleen aandelen, obligaties, maar ook afgeleide producten (zoals turbo's, trackers, cash, ..)

⇒Bevrijdende inhouding aan de bron door tussenpersoon (financiële instelling, ..)

Taks op effectenrekeningen

Per '**referentieperiode**' (1/10/X – 30/9/(X+1) : per effectenrekening nagegaan of de **gemiddelde** waarde van alle financiële instrumenten meer bedraagt dan 1.000.000 EUR.

Indien > 1.000.000 EUR => taks **van 0,15%** op gemiddelde waarde (vanaf de eerste EUR)

Bedrag taks nooit > 10% van het verschil tussen de belastbare grondslag en 1.000.000 EUR

Gemiddelde waarde	Belasting aan 0,15%	Beperkt bedrag
1.001.000,00	1.501,50	100,00
1.005.000,00	1.507,50	500,00
1.020.000,00	1.530,00	2.000,00

Taks op effectenrekeningen

- **elke effectenrekening wordt afzonderlijk** worden beoordeeld : nagegaan of de gehele waarde van de erop aangehouden financiële instrumenten > 1.000.000 EUR (ongeacht of de rekening aangehouden wordt door meerdere titularissen)
- **Ongeacht of titularis ook nog andere effectenrekeningen aanhoudt**

99

Taks op effectenrekeningen

Waarom is het officieel geen vermogensbelasting ?

- Vennootschap A heeft één effectenrekening met 1,2 mio EUR : heffing betalen
- Vennootschap B heeft twee effectenrekeningen, met elk 600.000 EUR : géén heffing betalen

100

Taks op effectenrekening

MAAR … algemene antimisbruikbepaling in WDRT :

Rechtshandelingen die '**fiscaal misbruik**' uitmaken zijn niet tegenstelbaar aan de fiscus

Er is fiscaal misbruik wanneer men zich door een rechtshandeling(en) :

- zich buiten het toepassingsgebied van een bepaling van het WDRT plaatst
- Aanspraak maak op een belastingvoordeel uit het WDRT

in strijd met de **doelstellingen** van die bepaling

101

Taks op effectenrekening

Bericht FOD Financiën, B.S., 4 november 2020 (ed. 2) : volgende handelingen zijn mogelijk fiscaal misbruik :

- Het openen van **meerdere** effectenrekeningen met oogmerk grens van 1.000.000 EUR te omzeilen;
- Het onderbrengen van een aan de taks onderworpen effectenrekening in een **buitenlandse** rechtspersoon die de effecten overplaatst naar een **buitenlandse** effectenrekening;
- Het onderbrengen van een aan de taks onderworpen effectenrekening in een **fonds** waarvan de deelbewijzen **op naam** worden geplaatst

⇒Tegenbewijs mogelijk !

102

Taks op effectenrekening

Volgende handelingen vormen **altijd** fiscaal misbruik

- **Splitsen** van effectenrekeningen om grens van 1.000.000 EUR te omzeilen **bij dezelfde financiële instelling**;
- **Omzetten** van effecten (aandelen, obligaties…) naar effecten op naam

- => **géén tegenbewijs mogelijk !**

9. Beleggingen in onroerende goederen

Onroerende goederen

CBN-advies 2015/8, 30 september 2015

- de **bestemming** die door het bestuursorgaan van de vennootschap **bij de verwerving** wordt gegeven aan een aangekocht onroerend goed is bepalend voor de boekhoudkundige verwerking.
- Indien het betrokken onroerend goed bestemd is om **duurzaam** bij te dragen tot de werkzaamheden van de vennootschap, of, met andere woorden, bestemd is om duurzaam voor de bedrijfsuitoefening te worden gebruik, wordt dit goed opgenomen onder de **vaste activa**.
- Indien het goed echter bij de verwerving bestemd is voor **verkoop**, wordt dit goed opgenomen onder de **voorraden**

105

Onroerende goederen

Fiscaal regime

1) Periodieke inkomsten

- Huurinkomsten zijn belastbaar

2) Meerwaarden

- Verwezenlijkte meerwaarden op onroerend goed is belastbaar, mogelijkheid tot gespreide belasting mits voldoen aan de voorwaarden (mits boeking als MVA –zie CBN 2015/8 van 30 september 2015)

3) Minderwaarden

- Geleden minderwaarden zijn aftrekbaar (indien beroepsmatig)

106

Onroerende goederen

Enkele aandachtspunten bij beleggen in onroerende goederen :

1) Transactiekosten zijn hoog : 10% overdrachtsbelasting/21% BTW, notaris,…
2) Aftrek van kosten van afschrijving, financiering etc : zie artikel 49 WIB 92 in geval van privé-gebruikte onroerende goederen: “om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden”
3) Aankoop vruchtgebruik véél gevoeliger bij fiscus dan volle eigendom ! Als kosten vruchtgebruik > verwachte opbrengsten : belegging voor de vennootschap of eerder voordeel voor zaakvoerder ?

Onroerende goederen

Enkele aandachtspunten bij beleggen in onroerende goederen (vervolg):

5) Typisch voor onroerende beleggingen is dat er een privé-gebruik kan zijn
6) Het <u>minste</u> privé-gebruik geeft aanleiding tot een voordeel van alle aard !
7) In geval van buitenlandse onroerende goederen : inkomsten en meerwaarde belastbaar in het land van de ligging van het onroerend goed, maar lokale aangifteverplichting (en waarschijnlijk boekhouding voeren)

Onroerende goederen

Enkele specifieke aandachtspunten bij beleggen in <u>vruchtgebruik</u> op onroerende goederen :

1) Waarderingsproblematiek vruchtgebruik bij de aankoop : risico op voordeel van alle aard voor zaakvoerder (en aanslag geheime commissielonen ?)
2) Kosten vruchtgebruik tijdens de looptijd ervan : artikel 49 WIB 92
3) Fiscale problematieken bij de afloop van het vruchtgebruik :

   a) Fiscaal statuut van verbouwings-, verbeterings- of herstellingswerken die tijdens de looptijd werden uitgevoerd ? Risico op voordeel van alle aard voor zaakvoerder
   b) Fiscaal gevolg van overgang van de volle eigendom naar de zaakvoerder : in se geen voordeel van alle aard maar erfbelasting op dit onroerend goed bij overlijden zaakvoerder ?

Onroerende goederen

Samenvatting

	Inkomsten	Meerwaarde	Minderwaarde	Impact tarief	Impact NIA
Beroepsmatig	Belastbaar	Belastbaar	Aftrekbaar	N	N
(Gedeeltelijk) privé	Belastbaar	Belastbaar	Aftrekbaar (?)	N	J

Onroerende goederen

Aandachtspunt : aftrek van kosten van onroerende goederen

Artikel 49 WIB 92 : als beroepskosten zijn aftrekbaar, kosten die zijn gemaakt of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden

⇒ Vastgoed gekocht als belegging : kosten aftrekbaar als het belastbare inkomsten oplevert

⇒ Stelling fiscus : kosten aftrekbaar als het vastgoed een **zinvolle belegging** is

Onroerende goederen

Casus 1

Managementvennootschap koopt in 2006 98% van het eigendom van een appartement in Koksijde, de overige 2% door de 2 zonen van de zaakvoerder (elk voor 1%). Totale aankoopprijs 376.000 EUR excl. kosten.

Een huurcontract voor 3 jaar wordt gesloten met de zaakvoerder waarbij deze een maandelijkse, te indexeren huur van 500 EUR betaalt.

BVBA koopt in 2008 3 studio's te Gent, om te verhuren aan derden.

Fiscus verwerpt de aftrek van de kosten van het appartement in Koksijde, en aanvaardt de aftrek van de kosten van de studio's.

Onroerende goederen

Casus 1 (vervolg)

Gent, 20 november 2018 : stelt de fiscus in het gelijk

- Fiscus maakt terecht een onderscheid tussen het appartement in Koksijde en de studio's : **de studio's leveren een aanvaardbaar huurrendement op, terwijl het appartement in Koksijde een verwaarloosbaar brutorendement van nog geen 1,5% oplevert**
- Uit inlichtingen gewonnen bij het registratiekantoor blijkt dat in dezelfde residentie een vergelijkbaar appartement wordt verhuurd voor 1.050 EUR per maand;
- Het appartement te Koksijde kan dus niet worden beschouwd als een **winstgevende verrichting** in het kader van haar activiteiten;

Onroerende goederen

Casus 1 (vervolg)

Gent, 20 november 2018 : stelt de fiscus in het gelijk (vervolg)

- Het onroerend goed te Koksijde is bijna volledig **gefinancierd met geleend geld**, en kan dus **niet worden beschouwd als een belegging van liquiditeiten**;
- Het appartement veroorzaakt voor de vennootschappen een continue uitgavenstroom met slechts zeer beperkte opbrengsten;
- Er wordt niet aangetoond dat de inkomsten **ooit** de kosten zullen overstijgen;
- Er wordt niet aangetoond dat het ooit kan worden verkocht met een **meerwaarde**, te meer daar het in **onverdeeldheid** toebehoort aan 3 personen

Onroerende goederen

Casus 2

Vennootschap koopt in 2002 de **volle eigendom** een appartement in De Haan voor 220.240 EUR, dat verhuurd wordt voor 500 EUR/maand aan het echtpaar-bestuurders.

In 2010 wordt een tweede appartement in De Haan aangekocht, in **volle eigendom**, voor 729.342 EUR, dat gratis ter beschikking wordt gesteld van de bestuurder, en waarvoor een voordeel van alle aard op fiche wordt vermeld.

Fiscus verwerpt kostenaftrek van beide appartementen omdat :

- het eerste appartement een rendement, vóór aftrek van financieringskosten, van 0,61% resp. 0,51% oplevert;
- het tweede appartement géén rendement oplevert, waardoor er werkelijke prestaties van de bestuurder moeten bewezen worden

Onroerende goederen

Casus 2 (vervolg)

Gent, 3 december 2019 : stelt de fiscus in het ongelijk

- Het feit dat de vennootschap beide appartementen in **volle eigendom** aanhoudt, ongeacht of ze voor privé-doeleinden werd gebruikt, heeft voor gevolg dat de investeringskost van het appartement **verankerd** is in het vermogen van de vennootschap, waarbij de doelstelling van de vennootschap moet geacht worden te zijn geweest de middelen van de vennootschap **duurzaam te beleggen**;
- Vennootschap bewijst op basis van de gegevens van www.kadaster.be dat de waarde van het eerste appartement, in lijn met de gemiddelde vastgoedprijzen in De Haan, inmiddels is verdubbeld sinds de aanschaffing ervan in 2002;

Onroerende goederen

Casus 2 (vervolg)

Gent, 3 december 2019 : stelt de fiscus in het ongelijk (vervolg)

- Fiscus gaat bij de rendementsberekening voorbij aan de **essentiële factor** dat de vennootschap volle eigenaar is van beide onroerende goederen, waardoor ze een **permanente tegenwaarde op het actief** van de balans vertegenwoordigen;
- Tegen deze achtergrond maakt het dan ook niet uit dat ze zelfs volledig voor privé-doeleinden worden gebruikt;
- Aangezien er redelijkerwijze is aangetoond dat er een meerwaarde te verwachten valt (zeker gelet op het feit dat het appartement goed onderhouden wordt) zijn de kosten aftrekbaar op basis van art. 49 WIB 92

Onroerende goederen

Voorwaarde 2 : om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden (intentionaliteitsvereiste)

Cassatie, 25 juni 2020

- Uit het **enkele feit** dat er een **kans** bestaat dat bij latere realisatie van de woning een meerwaarde wordt gerealiseerd volgt niet dat de kosten zijn gedaan of gedragen met de intentie om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden

⇒ **Intentie** tot behalen van een meerwaarde moet bewezen worden !

Onroerende goederen

Onroerende goederen in de vennootschap - beslissingsboom

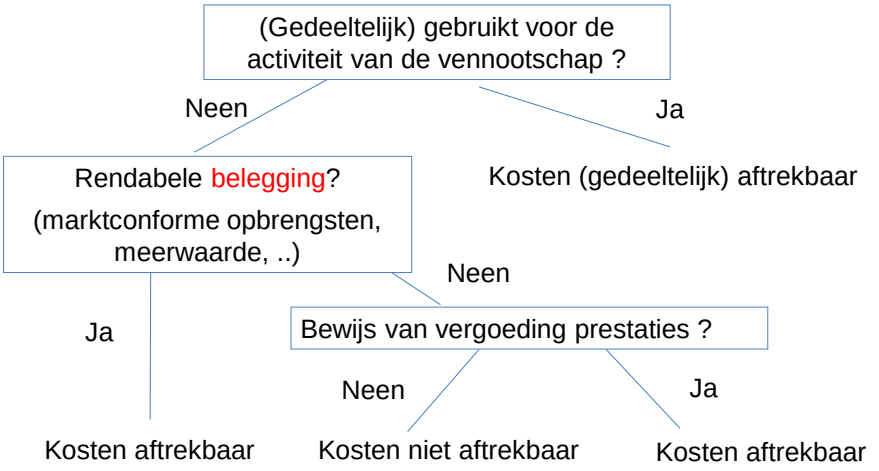

10. Beleggingen in kunst of goud

Kunst of goud

Boekhoudkundige behandeling

C.B.N.-advies nr. 2011/6 van 16 maart 2011

- Indien een vennootschap haar overtollige liquiditeiten aanwendt voor de aankoop van goud of kunstwerken **voor hetwelk een liquide markt** bestaat, worden ze geboekt onder de **vlottende** activa, rubriek VIII.B. *Overige beleggingen;*
- Vermits goud noch kunst periodieke opbrengsten opleveren : boeken op een subrubriek van rekening 51 *Aandelen*
- Voorstel tot aanpassing benaming en indeling van rekening 51 naar *Aandelen en niet vastrentende beleggingen*
- Specifieke waarderingsregels van geldbeleggingen in casu van toepassing : boeking aan aanschaffingswaarde, onmiddellijke tenlasteneming bijkomende kosten, desgevallend waardevermindering, géén herwaardering

121

Kunst of goud

Boekhoudkundige behandeling

C.B.N.-advies nr. 2011/6 van 16 maart 2011

- Indien kunstwerken aangekocht worden als **duurzame investering** (bv. decoratie ondernemingslokalen), of indien er **géén liquide markt** voor bestaat, dan worden ze geboekt onder de materiële **vaste activa**, op rekening 26 “Overige materiële vaste activa”.
- In dergelijk geval : boekhoudkundige verwerking van vaste activa van toepassing : boeking aan aanschaffingswaarde, doch doorgaans niet afschrijfbaar wegens geen beperkte economische levensduur, wél eventuele waardevermindering of herwaarderingsmeerwaarde

122

Kunst of goud

Fiscale behandeling

1) Afschrijvingen

- Kunstwerken ingebouwd in bedrijfsgebouwen : mee afschrijven met het gebouw (**Circ. nr. Ci.RH.243/605.796 van 11 januari 2011)**
- Kunstwerken niet ingebouwd : afschrijvingen niet aanvaard (geen waardevermindering): **ComIB/92, nr. 61/58 , Gent, 26 oktober 2010**
- Goud : geen afschrijvingen want geen beperkte gebruiksduur

Kunst of goud

Fiscale behandeling

2) Aftrek voor Risicokapitaal

- Typisch voorbeeld van beleggingsactief dat géén “periodiek belastbaar inkomen” oplevert. Boekwaarde dus aftrekken van het Eigen Vermogen

3) Meerwaarden

- Belastbaar
- Enkel gespreide taxatie indien het kunstwerk werd geboekt onder materiële vaste activa…

Kunst of goud

Fiscale behandeling

4) Minderwaarden

Aftrekbaar

5) Tarief vennootschapsbelasting

Geen impact : zijn immers geen “aandelen”

125

Kunst of goud

Fiscale behandeling

6) Andere belastingen

- Géén roerende voorheffing
- Géén beurstaks

126

Kunst of goud

Samenvatting

	Inkomsten	Meerwaarde	Minderwaarde	Impact tarief	Impact NIA
Kunst	NvT	Belastbaar	Aftrekbaar	N	J
Goud	NvT	Belastbaar	Aftrekbaar	N	J

127

11. Beleggen in vastrentende effecten

128

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten

- Bancaire producten :

Spaarrekening
Termijnrekeningen
Obligaties (al dan niet gestructureerd, bedrijfs-of overheidsobligaties, …)
Zerobonds

- Verzekeringsproducten

Tak 21 : levensverzekering (zie verder)
Tak 26 : kapitalisatieproducten (zie verder)

Vastrentende effecten

Boekhoudkundige behandeling

Art. 3:51 K.B./WVV : vastrentende beleggingen worden geboekt aan <u>aanschaffingswaarde</u>

⇒ Periodieke opbrengsten worden prorata erkend als Financiële opbrengst (751 "Opbrengsten uit vlottende activa"),
⇒ ongeacht van moment van inning ('verlopen interest')

Vastrentende effecten

Fiscale behandeling

1) Periodieke inkomsten

- Verworven interesten moeten geboekt worden én zijn belastbaar, ongeacht moment van inning (cfr. art. 362bis WIB 92)

2) Aftrek voor Risicokapitaal

- Vastrentende effecten zijn typische beleggingsactiva die een “periodiek belastbaar inkomen” opleveren.
- Boekwaarde dus niet aftrekken van het Eigen Vermogen

Vastrentende effecten

Fiscale behandeling

3) Meerwaarden

- Onmiddellijk en volledig belastbaar.
- Gespreide taxatie (art. 47 WIB 92) immers enkel mogelijk voor activa geboekt onder (materiële of Immateriële) <u>vaste</u> activa…

Vastrentende effecten

Fiscale behandeling

4) Waardeverminderingen en minderwaarden

- Waardeverminderingen : art. 22, §1, 1° KB/WIB 92 beperkt fiscale aftrek tot verliezen op niet in obligaties of andere gelijkaardige effecten verdeelde vorderingen (**Cass., 13 mei 2002** : waardeverminderingen op obligaties zijn niet aftrekbaar).
- Minderwaarden : aftrekbaar (art. 49 WIB 92)

Vastrentende effecten

Fiscale behandeling

5) Tarief vennootschapsbelasting

- Zijn géén aandelen dus geen impact

6) Andere belastingen

- Roerende voorheffing van 30% op interesten (bij toekenning/betaalbaarstelling)
- Beurstaks van 0,12% bij aan-en verkoop op secundaire markt (met een maximum van 1.300 EUR per verrichting) van obligaties, kasbons, …
- Géén beurstaks bij aan-en verkoop van overheidsobligaties

Vastrentende effecten

Samenvatting

	Inkomsten	Meerwaarde	Minderwaarde	Impact tarief	Impact NIA
Vastrentende effecten	Belastbaar	Belastbaar	Aftrekbaar	N	N

12. Beleggen in aandelen

Aandelen

Boekhoudkundige behandeling

Boeking aan aanschaffingswaarde onder :

- Financiële vaste activa (niet waarschijnlijk), of
- Geldbeleggingen

Principe van “Lower of Cost or Market” : waardeverminderingen moeten erkend worden, herwaarderingen niet toegelaten (enkel Financiële Vaste Activa mogen geherwaardeerd worden)

Ontvangen dividenden worden geboekt als Financiële opbrengsten

Aandelen

Fiscaal regime

1) Periodieke inkomsten

Twee mogelijkheden :

- Ofwel zijn de dividenden volledig belastbaar
- Ofwel komen de dividenden in aanmerking voor de DBI-aftrek aan 100%

Aandelen

1) Periodieke inkomsten

Voorwaarden voor DBI-aftrek : artikelen 202 en 203 WIB 92

1) Deelnemingsvoorwaarde
2) Bezitsduur in volle eigendom
3) Taxatievoorwaarde

Aandelen

Deelnemingsvoorwaarde : art. 202, §2, eerste lid, 1° WIB 92

- Minimum 10% deelneming, of
- Aanschaffingswaarde 2,5 mio EUR

⇒ Wanneer ? Op moment van toekenning of betaalbaarstelling van het dividend

⇒ "aanschaffingswaarde" : **oorspronkelijke** aanschaffingsprijs vóór toepassing van enige waardevermindering of herwaardering

⇒ Géén DBI-aftrek voor "kleine" rechtstreekse beleggingen in aandelen !

Aandelen

Voorafgaande beslissing nr. 2022.0011 d.d. 08.02.2022

De meerwaardevrijstelling van artikel 192, § 1, eerste lid WIB 92 juncto artikelen 202 en 203 WIB 92 kan ook toegekend worden voor de gerealiseerde meerwaarden op de aandelenpakketten met een aanschaffingswaarde van meer dan 2.500.000 EUR die :

- in navolging van <u>één beslissing tot verkoop zonder specifieke instructies</u> te koop werden aangeboden, en
- die vervolgens doortussenkomst van de bank <u>binnen een relatief beperkte tijdspanne</u> verkocht werden aan verschillende kopers in het kader van de "best execution policy" (voor zover uiteraard aan de andere voorwaarden van artikel 192, § 1, eerste lid WIB 92 juncto artikelen 202 en203 WIB 92 voldaan is).

Aandelen

Bezitsduur : artikel 202, §2, eerste lid, 2° WIB 92 :

De aandelen moeten gedurende een ononderbroken termijn van minstens één jaar in volle eigendom worden of werden behouden

⇒ Periode van 12 maand moet niet noodzakelijk voldaan zijn op moment van dividenduitkering ("worden gehouden")

⇒ Aandeel per aandeel na te gaan (**Kamer 2001-2002, nr. 1918/001, 46**)

Aandelen

Aandelen moeten in volle eigendom worden gehouden

=> dus géén DBI-aftrek voor aandelen in vruchtgebruik

143

Aandelen

Artikel 202, §2, derde lid WIB 92 :

Géén minimumdeelneming noch houdperiode voor dividenden **toegekend door en ontvangen door beleggingsvennootschappen**

Art. 2, 5°, f) WIB92 : Onder '*beleggingsvennootschap'* wordt verstaan, "... enigerlei vennootschap die het gemeenschappelijk beleggen van kapitaal tot doel heeft ..."

⇒ Viseert uiteraard de "gereglementeerde", beursgenoteerde beleggingsvennootschappen zoals BEVEK's

⇒ Maar is ruimer dan BEVEK's : **elke** vennootschap die het gemeenschappelijk beleggen van kapitaal tot doel heeft

144

Aandelen

Artikel 202, §2, derde lid WIB 92 (vervolg) :

Géén minimumdeelneming noch houdperiode voor dividenden toegekend door en ontvangen door beleggingsvennootschappen

Zie bv. **Voorafg. Besliss. nr. 2010.061, 30 maart 2010, Voorafgaande Beslissingen nrs. 2017.520 van 19 september 2017, 2017.985 en 2018.0093 van 20 maart 2018** :

- Veelheid van investeerders
- Veelheid aan investeringen
- Geen intentie om een groep te vormen (i.e. geen holding : opgericht voor een bepaalde duur)
- Geen andere activa dan nodig voor statutair doel

145

Aandelen

Voorbeeld

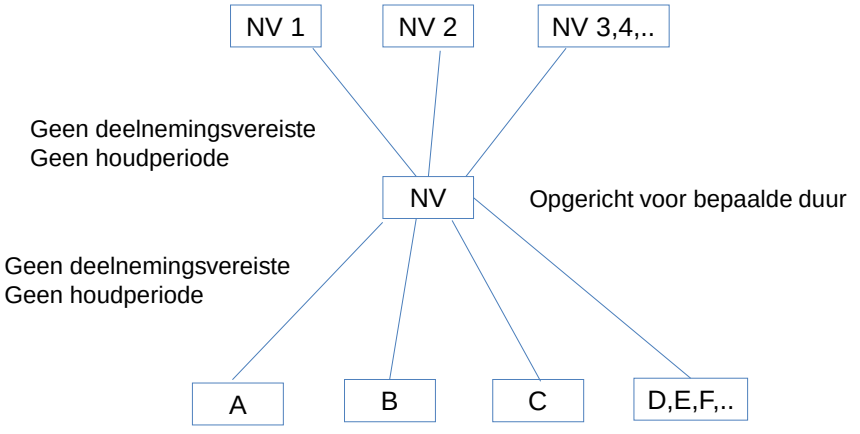

146

Aandelen

Een beleggingsvennootschap is géén holding !

Zie bv. **Voorafg. Besliss. nr. 2020.0902, 19 mei 2020, randnrs 12 -13** :

De AICB Wet (Wet van 19 april 2014, B.S., 17 juni 2014) definieert een holding als volgt: "een vennootschap met een deelneming in een of meer andere vennootschappen, die als zakelijk doel heeft om, via haar dochtervennootschappen, verbonden vennootschappen of deelnemingen, een bedrijfsstrategie of bedrijfsstrategieën uit te voeren met de bedoeling aan hun **langetermijnwaarde** bij te dragen, en die

(a)[...];of
(b) ofwel **niet** is opgericht met als hoofddoel voor haar beleggers winst te genereren door haar dochtervennootschappen of verbonden vennootschappen af te stoten

147

Aandelen

Een beleggingsvennootschap is géén holding ! (vervolg)

Zie bv. **Voorafg. Besliss. nr. 2020.0902, 19 mei 2020, randnrs 12 en 13**: **(vervolg)**

Een holding wordt derhalve gedefinieerd als een vennootschap die participaties neemt in andere vennootschappen **zonder** hierbij als hoofddoel te hebben binnen een bepaalde termijn deze vennootschappen te vervreemden om alzo de aandeelhouders van de holding van een bepaald rendement op hun in de holding gedane investeringen te voorzien.
De holding vormt derhalve een soort van tegenpool van een beleggingsvennootschap.

⇒ Holdings (Brederode, Sofina, AvH, etc.) zijn géén beleggingsvennootschappen
⇒ Minimumdeelneming wél vereist in deze klassieke holdings !

148

Aandelen

Onderworpenheidsvoorwaarde is op een negatieve wijze geformuleerd

Art. 203 WIB 92 : acht uitsluitingsgevallen :

1) Belastingparadijzen en niet-belaste vennootschappen
2) Laagbelaste thesaurie-, financierings- of beleggingsvennootschappen
3) Laagbelaste vastgoedbeleggingsvennootschappen
4) Territoriale fiscale paradijzen
5) Buitenlandse inrichtingen
6) Tussenvennootschappen
7) Hybride financieringen
8) Kunstmatige transacties

⇒ Enkel dividenden van laagbelaste "beleggingsvennootschappen" in casu van belang
⇒ Zie bespreking beleggen in beleggingsvennootschappen

Aandelen

2) Meerwaarden

De fiscale behandeling van de meerwaarden op aandelen is afgestemd op de voorwaarden voor de DBI-aftrek van de ontvangen dividenden en is dus afhankelijk van :

- het belastingregime waaraan de vennootschap waarvan de aandelen verkocht worden onderworpen is ("taxatievoorwaarde");
- de grootte van de deelneming in de vennootschap waarvan men de aandelen verkoopt ("deelnemingsvoorwaarde");
- de bezitsduur in volle eigendom van de verkochte aandelen ("houdperiode")

Aandelen

Minimum deelneming is te voldoen op moment van vervreemding

Voorbeeld

Vennootschap A verwerft in januari 2010 15% van de aandelen in vennootschap B voor een totale aanschaffingswaarde van 2 mio EUR.

In mei 2020 wordt 6% van de aandelen B verkocht met een meerwaarde => meerwaarde vrijgesteld want op moment van verkoop is minimumdeelneming van 10% bereikt.

Na deze verkoop bezit vennootschap A echter nog maar 9% in vennootschap B, en wordt deze in oktober 2021 verkocht met een meerwaarde.

Gevolg : aangezien op dat moment vennootschap A géén deelneming van minstens 10% heeft in vennootschap B (en deze deelneming van 9% géén aanschaffingswaarde van 2,5 mio EUR heeft), zal de meerwaarde volledig belastbaar zijn

Aandelen

Conclusie van het regime van meerwaarden op aandelen (vervolg)

- Belastingvrij kunnen beleggen in beursgenoteerde aandelen door vennootschappen is quasi onmogelijk omwille van vereiste participatiedrempel van 10% of aanschaffingswaarde van 2,5 mio EUR

- Enkel voor aandelen in (al dan niet gereglementeerde) beleggingsvennootschappen is er géén minimumdeelneming noch houdperiode vereist

Aandelen

Opgepast met misbruik !

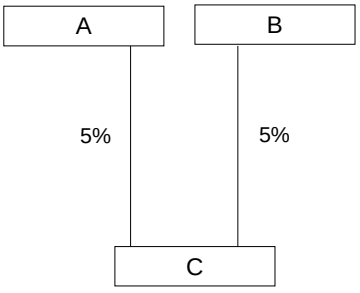

=> A en B kunnen meerwaarde op hun deelneming in C niet vrijstellen want minimumdeelneming van 10% niet bereikt (en per hypothese aanschaffingswaarde < 2,5 mio EUR)

153

Aandelen

Situatie na inbreng van beide deelnemingen in nieuwe holding D

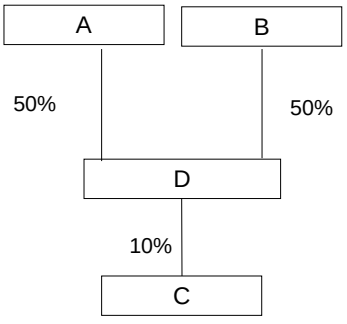

⇒ D kan meerwaarde op aandelen C wél vrijstellen want 10% deelneming bereikt. Ook A en B kunnen meerwaarde op hun deelneming in D vrijstellen want minimumdeelneming van 10% bereikt

⇒ Zal waarschijnlijk als “misbruik” bestempeld worden, zeker wanneer D een lege en passieve vennootschap is

154

Aandelen

Bijzonder aandachtspunt bij de vereiste houdperiode van één jaar

Wat als een vennootschap systematisch aandelen verkoopt en bijkoopt via haar effectenrekening ? Hoe moet houdperiode dan berekend worden ? LIFO, FIFO, … ?

155

Aandelen

Bijzonder aandachtspunt bij de vereiste houdperiode van één jaar (vervolg)

ComIB/92, nr. 44/73 : wanneer vennootschap op verschillende data effecten van dezelfde vennootschap heeft verkregen en niet met zekerheid de werkelijke datum van verkrijging van elk der gerealiseerde effecten kan aangeven, mag de taxatieambtenaar aannemen dat ze **proportioneel** voortkomen van de verschillende gedane aankopen".

Rechtsleer :

- vennootschap kan uiteraard steeds zelf bewijzen welke aandelen nu juist werden vervreemd.
- vereist wél dat de vennootschap een sluitend overzicht bijhoudt van de verhandelde aandelen en hun bezitsduur !

156

Aandelen

Artikel 43 WIB 92 : (algemene) fiscale definitie van meerwaarde :

Verkoopprijs – boekwaarde – erop betrekking hebbende kosten

⇒ Enkel het netto-bedrag van de meerwaarde dient in aanmerking te worden genomen, dus nà aftrek van de op de verkoop betrekking hebbende kosten (ook al werden deze kosten in eerdere jaren gemaakt)

Zie **Circulaire nr. Ci.RH.241/576.972 van 6 april 2006** : consultancy, erelonen, financiële kosten (bv. wisselkoersresultaten), makelaarskosten, taksen op de verrichtingen, …

157

Aandelen

Voorbeeld

Aanschaffingswaarde aandelen : 250.000 EUR
Verkoopprijs : 650.000 EUR
Kosten ivm verkoop (advocaat, accountant etc.) : 4.000 EUR

⇒ Kosten van 4.000 EUR zijn fiscaal aftrekbaar (art 49 WIB 92)
⇒ Meerwaarde bedraagt fiscaal 650.000 – 250.000 – 4.000 = 396.000 EUR

158

Aandelen

3) Waardeverminderingen en minderwaarden

Artikel 198, §1, 7° WIB 92 : waardeverminderingen en minderwaarden op aandelen zijn niet aftrekbaar (…)

Waardeverminderingen = louter geboekte verliezen

Minderwaarden = geleden verliezen nav een realisatie (verkoop, inbreng, ..)

Aandelen

Niet aftrekbare waardevermindering of minderwaarden op aandelen : 3 bijzondere aandachtspunten

1) Wat inzake <u>wisselkoersverschillen</u> op aandelen ?

Parl. Vr. nr. 880 van 21 januari 2002 : de niet-aftrekbare waardevermindering of minderwaarde omvat ook het resultaat uit wisselkoersverschillen op aandelen.

Rb. Brussel, 7 april 2006, Brussel, 21 september 2006, Rb. Leuven, 10 januari 2003,… : bevestigen de stelling van de fiscus

Reden : aandelen zijn niet-monetaire activa, dus wisselkoersresultaten worden niet apart geboekt en maken dus deel uit van het hoofdbestanddeel

Aandelen

Niet aftrekbare waardevermindering of minderwaarden op aandelen : 3 bijzondere aandachtspunten (vervolg)

2) Wat inzake de verkoopkosten (commissielonen etc.) ?

Parl. Vr. nr. 74 van 5 oktober 2000 : niet aftrekbaar : toevoegen aan de Verworpen Uitgaven

Rb. Namen, 5 februari 2007, Rb. Hasselt, 18 januari 2006, Antwerpen, 4 april 2006, Antwerpen, 5 april 2006 : verkoopkosten bij verkoop van aandelen zijn wél fiscaal aftrekbaar

Aandelen

Niet aftrekbare waardevermindering of minderwaarden op aandelen : 3 bijzondere aandachtspunten

3) Wat inzake waardevermindering op het vruchtgebruik op aandelen ?

Stelling fiscus : is ook niet aftrekbaar…

Cass., 10 oktober 2014 : geeft fiscus gelijk

- Wettekst maakt geen onderscheid tussen aandelen in volle eigendom dan wel vruchtgebruik.
- Dus ook waardeverminderingen op vruchtgebruik op aandelen zijn niet aftrekbaar

Aandelen

Enige uitzondering op de principiële niet-aftrekbaarheid

Artikel 198, §1, 7° WIB 92 : zijn wél aftrekbaar, minderwaarden op aandelen

- Geleden naar aanleiding van de gehele verdeling van het maatschappelijk vermogen;
- Tot ten hoogste het verlies aan gestorte kapitaal dat door die aandelen wordt vertegenwoordigd

ComIB/92, nr. 195/71 : aftrek vindt slechts plaats bij de afsluiting van de vereffening van de vennootschap waarin men aandelen bezit

163

Aandelen

Uitzondering op de principiële niet-aftrekbaarheid (vervolg)

Gevolg :

- Louter geboekte waardeverminderingen op aandelen zijn nooit aftrekbaar
- Geleden minderwaarden zijn niet aftrekbaar wanneer ze zijn geleden naar aanleiding van een andere verrichting dan de verdeling van het vermogen (bv. bij verkoop, inbreng, …)
- Enkel verliezen op aandelen naar aanleiding van de vereffening van de vennootschap waarin men aandelen bezit zijn fiscaal aftrekbaar, en dan nog maar ten belope van het (eventuele) verlies aan gestort kapitaal dat door de aandelen wordt vertegenwoordigd…

164

Aandelen

Voorbeeld

Vennootschap A bezit 0,05% van de aandelen van beursgenoteerde vennootschap C, met aanschaffingswaarde van **50.000 EUR**
Vennootschap C heeft een gestort kapitaal van 60.000.000 EUR
Vennootschap C wordt vereffend en A ontvangt uit de vereffening nog 10.000 EUR
Boekhoudkundig verlies (minderwaarde) voor A : 40.000 EUR

Aftrekbare gedeelte van de minderwaarde ?

Deel van A in gestort kapitaal van C =	30.000 (=0,05% x 60.000.000)
Ontvangen uitkering :	10.000
Aftrekbaar verlies aan gestort kapitaal	20.000

Saldo (40.000 – 20.000 =) 20.000 EUR is een verworpen uitgave

165

Aandelen

Voorbeeld (vervolg)

Vennootschap B bezit eveneens 0,05% van de aandelen van vennootschap C, met aanschaffingswaarde van **500.000** EUR
Boekhoudkundig verlies (minderwaarde) voor B : 490.000 EUR

Aftrekbare gedeelte van de minderwaarde ?

Deel van B in gestort kapitaal van C =	30.000 (=0,05% x 60.000.000)
Ontvangen uitkering :	10.000
Aftrekbaar verlies aan gestort kapitaal	20.000

Saldo van 470.000 EUR is een verworpen uitgave

166

Aandelen

Voorbeeld (vervolg)

Conclusie :

- Zowel vennootschap A als vennootschap B hebben een aftrekbaar verlies aan gestort kapitaal van 20.000 EUR;
- Het feit dat vennootschap B het tienvoud betaald heeft voor dezelfde 50% in vennootschap C is niet relevant;
- Het aftrekbare bedrag is inderdaad maximaal het deel van de aandeelhouder in het gestort kapitaal van de vereffende vennootschap, en staat los van de aanschaffingsprijs van de deelneming;
- Vraag aan het Grondwettelijk Hof : is dit geen discriminatie ?

Aandelen

Grondwettelijk Hof, 20 oktober 2009

- Geen discriminatie aftrek kapitaalverlies tov aandeelhouders die niet initieel hebben ingeschreven op de aandelen doch slechts later gekocht hebben
- Vennootschappen die aandelen op de beurs kopen kennen het financiële risico op vlak van aftrekbeperking
- Niet onredelijk dat wetgever weigert van het financieel risico verbonden aan beursspeculatie in aanmerking te nemen

Aandelen

Casus

Vennootschap investeert in een **compartiment** van een Luxemburgse SICAV. Compartiment wordt vereffend en de vennootschap realiseert een minderwaarde.

Voorafgaande beslissing nr. 2020.1848 van 20.10.2020

- Vereffening van een compartiment wordt “gelijkgesteld” met een gehele verdeling van het vermogen
- Ook een minderwaarde die wordt verwezenlijkt naar aanleiding van de vereffening van het compartiment fiscaal aftrekbaar voor zover deze minderwaarde een verlies aan gestort kapitaal vertegenwoordigt

Aandelen

4) Aftrek voor risicokapitaal

- Correctiepost enkel indien de dividenden van de aandelen in aanmerking komen voor DBI-aftrek

5) Tarief vennootschapsbelasting

- Het zijn “aandelen”, en hebben dus invloed op de mogelijkheid tot verlaagd tarief

Aandelen

5) Andere belastingen

- Roerende voorheffing op dividenden : 30%, 20%, 17%, 15%, 5%, …(zie hierna)
- Beurstaks van 0,35% (met een maximum van 1.600 EUR per verrichting) bij aan-of verkoop op secundaire markt
- Géén beurstaks bij intekening op nieuwe aandelen (bij uitgifte)

Aandelen

Samenvatting

	Inkomsten	Meerwaarde	Minder waarde	Impact tarief VenB	Impact NIA
Deelneming van min. 10% of AW van 2,5 mio EUR	Vrijgesteld (100% DBI)	- Vrijgesteld als taxatievw voldaan én houdperiode voldaan - Belastbaar aan gewoon tarief als taxatievw of houdperiode niet voldaan is	Niet aftrek-baar	J	J
Andere deelneming	Belastbaar	Belastbaar (deelnemingsvw nl. niet voldaan)	Niet aftrek-baar	J	N

Aandelen

Tarief RV	Wat ?
30%	Standaard tarief
20%	- VVPRbis dividenden uit winstverdeling van tweede boekjaar na boekjaar van inbreng van geld in kleine vennootschap - Liquidatiereserves, aangelegd vanaf aanslagjaar 2018 en uitkering binnen eerste 5 jaren
17%	- Vastgeklikte reserves, binnen eerste vier jaren (grote venn) of eerste 2 jaren (kleine venn) - Liquidatiereserves, aangelegd vóór aanslagjaar 2018 en uitkering binnen eerste 5 jaren
15%	- VVPRbis dividenden uit winstverdeling van derde boekjaar en volgende na boekjaar van inbreng van geld in kleine vennootschap
10%	- Vastgeklikte reserves, jaren 5 en 6 (grote venn) of jaar 3 (kleine venn)
5%	- Vastgeklikte reserves, jaren 7 en 8 (grote venn) of jaar 4 (kleine venn) - Liquidatiereserves, uitkering na 5 jaren (ongeacht belastbaar tijdperk van aanleg)
0%	- Moedervennootschap uit land met DBV, >= 10% deelneming, 1 jaar - Uitkeringen liquidatiereserves bij vereffening - Moedervennootschap uit land met DBV, < 10% doch AW >= 2,5 mio EUR

13. Beleggen in verzekeringsproducten

Soorten verzekeringensproducten

Tak 21-verzekeringen :

- Is een levensverzekering, garandeert een jaarlijkse rente, en een winstdeelname die afhankelijk is van de marktomstandigheden
- Natuurlijk persoon moet als verzekerde worden aangeduid
- De « belegging » komt tot uitkering bij een onzekere gebeurtenis, zijnde het overlijden van de verzekerde tijdens de looptijd van de polis
- Kan verschillende vormen aannemen : verzekeringsrekening, verzekeringsbon, ….

175

Soorten verzekeringensproducten

Tak 23-verzekeringen

- Is een levensverzekering, gekoppeld aan een beleggingsfonds
- Premies en rendement is automatisch gekoppeld aan de evolutie van één of meer onderliggende beleggingsfondsen
- Verzekerde moet een natuurlijk persoon zijn
- Is een alternatief voor rechtstreekse belegging in aandelen
- Rendementsgarantie is verboden (kapitaalsgarantie echter wél toegestaan)

176

Soorten verzekeringsproducten

Tak 26-verzekeringen

- "verrichtingen gebaseerd op een actuariële techniek, waarbij in ruil voor van tevoren vastgestelde enige of periodieke stortingen, verplichtingen worden aangegaan die, voor wat betreft hun duur en hun bedrag, bepaald zijn en die onafhankelijk zijn van om het even welke toevallige gebeurtenis" **(art. 2, eerste lid, 6° KB-Leven)**
- is géén "levensverzekering" : er is géén verzekerde noch een verzekerde gebeurtenis (leven op een bepaalde datum of overlijden)
- is een kapitalisatiecontract : beleggingsinstrument met vaste looptijd en gewaarborgd rendement(kan 0% zijn !), waarbij het inkomen niet jaarlijks uitgekeerd wordt doch gekapitaliseerd

Soorten verzekeringsproducten

Tak 6-verzekeringen

- kapitalisatiecontract naar Luxemburgs recht
- Uitsluitend verbonden aan beleggingsfondsen (dezelfde fondsen als waarin kan worden belegd via Tak 23-levensverzekeringen)
- Kent geen begunstigden en niet verbonden aan menselijk leven

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Een onderscheid dient te worden gemaakt tussen « echte » verzekeringen en beleggingsverzekeringen

Groepsverzekeringen, bedrijfsleidersverzekeringen en individuele pensioentoezeggingen (IPT) zijn « echte » verzekeringen want zij dekken financiële risico's in bij een onzekere gebeurtenis, hetzijn het overlijden dan wel arbeidsongeschiktheid, hospitalisatie, ….

Individuele levensverzekeringen (Tak 21), unit-linked verzekeringen (Tak 23) en kapitalisatiecontracten (Tak 26) zijn niet bedoeld om financiële risico's in te dekken, maar enkel om een financieel rendement op de betaalde premies te genereren. Zijn dus eerder beleggingen, vandaar « beleggingsverzekeringen »

179

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Parl. Vr. nr. 68 van 6 juni 2008, CLAES en CBN Advies PV-1

- Verzekeringsproducten die op burgerrechtelijk vlak beleggingsproducten zijn, moeten als vlottende activa geboekt worden onder rubriek VIII.B. Overige beleggingen cfr. artikel 88 K.B./W.Venn.

- In die zin moeten alle sommen betaald aan de verzekeringsmaatschappij als een geldbelegging te worden gekwalificeerd (en geactiveerd), doch de kosten van welke aard ook van de verzekeringsmaatschappij mogen echter meteen als een kost erkend te worden binnen de rubriek financiële kosten van de resultatenrekening

180

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Parl. Vr. nr. 68 van 6 juni 2008, CLAES en CBN Advies PV-1

- Eventuele toegekende opbrengsten, renten of winstdeelnamen dienen meteen als opbrengst te worden erkend wanneer zij definitief zijn verworven door de rechtspersoon.

- Indien de opbrengsten niet definitief verworven zijn, mogen deze niet erkend worden

- Op geldbeleggingen dienen cfr. art. 74 K.B./W.Venn. waardeverminderingen te worden toegepast wanneer de realisatiewaarde op datum van de afsluiting van de jaarrekening lager is dan de aanschaffingswaarde

181

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Dit onderscheid heeft ook een boekhoudkundig – en dus ook fiscaal - belang :

- Premies van groepsverzekeringen en IPT worden rechtstreeks op een **kostenrekening** geboekt (en fiscaal afgetrokken mits voldoen aan de voorwaarden)

- Premies van een beleggingsverzekering mogen niet als een kost geboekt worden, maar dienen **geactiveerd** te worden onder de vlottende activa in rubriek VIII.B. Overige beleggingen. Waardoor de premies niet fiscaal afgetrokken kunnen worden…

182

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Casus

Vennootschap sluit met verzekeringsmaatschappij verzekeringscontracten (« bedrijfsleidersverzekeringen ») af waarbij ze zich voor 5 jaren verzekert tegen het overlijden van 3 van haar werknemers. De vennootschap is zowel verzekeringsnemer als begunstigde, en betaalt voor elke verzekering premies van 600.000 BEF tot 800.000 BEF (die ze fiscaal aftrekt).

In de verzekeringscontracten wordt bepaald dat dat de verzekeraar aan de vennootschap bij het aflopen van de overeenkomst (dus na 5 jaar) of in geval van overlijden van één van de werknemers vóór het aflopen van de overeenkomst, een bedrag zal betalen van de gedane stortingen, verhoogd met een kapitalisatievoet van 4,75%, verminderd met de taksen en de kosten, en verhoogd met een winstdeelneming die bepaald wordt op basis « van de prestaties van een staal van representatieve waarden ».

183

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Casus (vervolg)

In de verzekeringsovereenkomst staat voorts dat :

a) bij overlijden er geen minimumkapitaal gegarandeerd wordt;
b) de vennootschap kan op eender welk moment een gedeelte of het volledige bedrag van haar reserves opnemen;
c) in geval van overlijden is het uit te keren bedrag minstens gelijk aan het totaal van de gedane stortingen indien vooraf geen opnames werden gedaan.

Fiscus vindt dat de contracten geen verzekeringscontracten zijn, maar beleggingsproducten, waarvoor de vennootschap een vordering op de verzekeringsmaatschappij had moeten boeken. Fiscus belast de opgebouwde reserves als een **onderschatting van het actief.**

184

Levensverzekeringen versus beleggingsverzekeringen

Antwerpen, 13 februari 2007 : stelt de fiscus in het gelijk

- Een verzekeringscontract moet een « kanscontract » zijn cfr. art. 1964 B.W., zijnde een wederkerige overeenkomst waarvan de gevolgen m.b.t. winst en verlies, voor de partijen (alle of bepaalde) van een onzekere gebeurtenis afhangen
- In casu zijn de betrokken « bedrijfsleidersverzekeringen » géén kanscontracten en dus geen verzekeringscontracten
- De vennootschap zal haar « spaartegoeden » steeds recupereren, en de verzekerde noch begunstigde hebben er een financieel belang bij dat de onzekere gebeurtenissen (leven of overlijden van de werknemer) zich voordoen

Zie eveneens Gent, 9 december 2003, 23 december 2003 en 29 juni 2004 etc.

TAK 21 – verzekeringen

TAK 21 - levensverzekeringen

Fiscale aspecten

1) Periodieke inkomsten

Artikel 19, §1, 3°, a) WIB 92 : interest omvat :

“de inkomsten begrepen in kapitalen en afkoopwaarden vereffend bij leven betreffende levensverzekeringscontracten (....)”

=> Alle inkomsten uitgekeerd <u>bij leven</u> zijn interest, belastbaar in de vennootschapsbelasting

TAK 21 - verzekeringen

TAK 21 - levensverzekeringen

Fiscale aspecten

2) Tarief van de vennootschapsbelasting

- **Parl. Vr. nr. 76 van 6 oktober 2010** : belegging in TAK 21 product heeft géén invloed op verlaagd tarief
- Zijn namelijk geen “aandelen”

3) Aftrek voor risicokapitaal

- **Parl. Vr. nr. 76 van 6 oktober 2010 (VAN DER MAELEN)**: invloed belegging in TAK 21 op aftrek risicokapitaal is geval per geval te bekijken of er periodieke belastbare inkomsten zijn (?)

TAK 21 - verzekeringen

TAK 21 - levensverzekeringen

Fiscale aspecten

4) Andere belastingen

- Premietax van 4,4% (itt 2% indien verzekeringsnemer een privé-persoon zou zijn)
- Roerende voorheffing van 30%
- Géén beurstaks

TAK 23 - verzekeringen

TAK 23 – levensverzekeringen

Fiscale aspecten

1) Periodieke inkomsten

Eventuele inkomsten, renten of winstdeelnamen te boeken wanneer

definitief en onherroepelijk verworven door de vennootschap

189

TAK 23 - verzekeringen

TAK 23 – levensverzekeringen

2) Aftrek voor Risicokapitaal

- **Parl. Vr. nr. 76 van 6 oktober 2010 (VAN DER MAELEN)**: invloed belegging in TAK 23 op aftrek risicokapitaal is geval per geval te bekijken of er periodieke belastbare inkomsten zijn (?)

3) Tarief van de vennootschapsbelasting

- **Parl. Vr. nr. 76 van 6 oktober 2010 (VAN DER MAELEN)** : belegging in TAK 23 product heeft géén invloed op verlies verlaagd tarief
- Wordt niet geboekt onder de “aandelen”, dus géén negatieve invloed op toepassing verminderd tarief

190

TAK 23 - verzekeringen

TAK 23 – levensverzekeringen

4) Belastingregime van de waarderingen

- Waardeverminderingen zijn aftrekbaar
- Terugnemingen van waardeverminderingen zijn belastbaar

5) Belastingregime van de uitkeringen of bij afloop van het contract

- Gerealiseerde meerwaarde is belastbaar : verschil tussen betaalde bedragen en de gestorte premies
- Géén minimum belastbare basis
- Minderwaarde is aftrekbaar

TAK 23 - verzekeringen

TAK 23 – levensverzekeringen

6) Andere belastingen

- Premietaks van 4,4% (itt 2% indien verzekeringsnemer een privé-persoon zou zijn)
- Géén roerende voorheffing (want geen gegarandeerd rendement)
- Géén beurstaks

TAK 26 - verzekeringen

Fiscale aspecten

Artikel 2, §1, 8°, tweede lid WIB 92 :

« Als **vastrentende effecten** worden eveneens aangemerkt, de contracten met betrekking tot **kapitalisatieverrichtingen** (…) **los van onzekere gebeurtenissen** uit het menselijk leven, en waarvan de duur en het bedrag vervat zijn in de bedingen van het contract »

193

TAK 26 – verzekeringen

TAK 26 – verzekeringen

Fiscale aspecten

1) Periodieke inkomsten

Hoewel géén periodieke uitkeringen, dienen de verlopen interesten boekhoudkundig (art. 73 KB/Wb. Venn.) en fiscaal (art. 362bis WIB 92) als een inkomen te worden erkend

2) Aftrek voor Risicokapitaal

Parl. Vr. nr. 1428 van 16 oktober 2006 (DEVLIES) : TAK 26 valt onder de activa die geacht worden van een periodiek belastbaar inkomen voort te brengen : dus géén negatief effect op Aftrek voor Risicokapitaal

194

TAK 26 - verzekeringen

TAK 26 - verzekeringen (vervolg)

3) Verlaagd tarief vennootschapsbelasting

PV nr. 76 van 6 oktober 2010 (VAN DER MAELEN) :

TAK 26 is géén belegging in aandelen, en heeft dus géén negatief effect op het verlaagd tarief vennootschapsbelasting

TAK 26 - verzekeringen

TAK 26 kapitalisatieverzekeringen (vervolg)

4) Andere belastingen

- Géén premietaks van 4,4%
- Géén beurstaks
- 30% roerende voorheffing op de gegarandeerde interest en winstdeelname

TAK 6 - verzekeringen

TAK 6 kapitalisatieverzekeringen

Beschrijving product

- Multisupport kapitalisatiecontract naar Luxemburgs recht
- Vaste looptijd, niet afhankelijk van menselijke levensduur (dus geen «levens »verzekering)
- Premies worden gestort in beleggingsfondsen die door de cliënt worden gekozen in functie van zijn risicoprofiel (fonds dédiés, externe én interne fondsen)
- Waarde van de vordering van de cliënt op de verzekeringsmaatschappij hangt uitsluitend af van de waarde van de onderliggende beleggingsfondsen
- Contract op naam en kan niet worden overgedragen

197

TAK 6 - verzekeringen

TAK 6 kapitalisatieverzekeringen

Individuele boekhoudkundige beslissing 2021/03 van 10 februari 2021

- Het product waarborgt *in casu* geen rendement, noch kapitaal waardoor een jaarlijkse opbrengsterkenning van **verlopen interesten** gedurende de looptijd, gezien het onzeker karakter ervan, **niet mogelijk** is
- Vermits de effectieve inning van eventuele opbrengsten onzeker is tijdens de looptijd van het beschreven product, is **enige opbrengsterkenning**, behoudens terugname van een geboekte waardevermindering, **niet mogelijk** tot op het ogenblik van de vervaldag of bij vervroegde wederinkoop (art. 3:11, lid 2 KB/WVV).
- Het beschreven product dient op de actiefzijde van de balans te worden geboekt als "5101 *Geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen*"

198

TAK 6 - verzekeringen

TAK 6 kapitalisatieverzekeringen

Voorafgaande beslissing nr. 2021.0254 van 1 juni 2021

Voorafgaande Beslissing

- Opbrengsten van de vordering van de klant op verzekeringsmaatschappij zijn « interesten »;
- Regime van verlopen interesten (art. 362bis WIB 92) is niet toepasselijk cfr. IBB 2021/03 van 10 februari 2021 (zie eerder);
- Enkel belastbaarheid bij afkoop of afloop van het contract (verzschil tussen ontvangen bedrag en betaalde premies);

199

TAK 6 - verzekeringen

TAK 6 kapitalisatieverzekeringen

Voorafgaande beslissing nr. 2021.0254 van 1 juni 2021

Voorafgaande Beslissing (vervolg)

- Minderwaarden zijn aftrekbaar;
- Géén impact op verlaagd tarief VenB (zijn géén aandelen);
- Géén premietax vermits het kapitalisatiecontract geen verzekeringsverrichting is;

200

14. Beleggen in beleggingsfondsen of beleggingsvennootschappen

201

Beleggingsvennootschappen

Terminologisch onderscheid

Beleggingsvennootschappen zijn vennootschappen met rechtspersoonlijkheid

⇒ Belegger bezit **aandelen** in beleggingsvennootschappen

Beleggingsfondsen zijn onverdeeldheden, géén rechtspersoonlijkheid

⇒ Belegger bezit **deelbewijzen** van geldbeleggingen van beleggingsfondsen

202

Beleggingsvennootschappen

Boekhoudkundige aspecten

Aandelen in beleggingsvennootschappen worden geboekt onder rubriek VIII.B. “Overige beleggingen”

Voorstel CBN : rekening 512 Collectieve beleggingen

Zie de algemene bespreking van de boekhoudkundige behandeling van geldbeleggingen

Beleggingsvennootschappen

Soorten beleggingsvennootschappen

a) Gereglementeerde beleggingsvennootschappen

- BEVEK’s : veranderlijk kapitaal : dus uitstap via inkoop eigen aandelen of verkoop op secundaire markt
- BEVAK’s : vast kapitaal : uitstap enkel via verkoop op secundaire markt
- buitenlandse vehikels zoals Luxemburgse SICAV, …

=> Meestal laagbelast

b) Niet gereglementeerde beleggingsvennootschappen

- Zie eerder : elke vennootschap die het gemeenschappelijk beleggen van kapitaal tot doen heeft

=> Niet noodzakelijk laagbelast

Beleggingsvennootschappen

Types beleggingsvennootschappen

- Kapitalisatie : keren nooit een dividend uit
- Distributie : keren wél periodiek dividend uit

205

Beleggingsvennootschappen

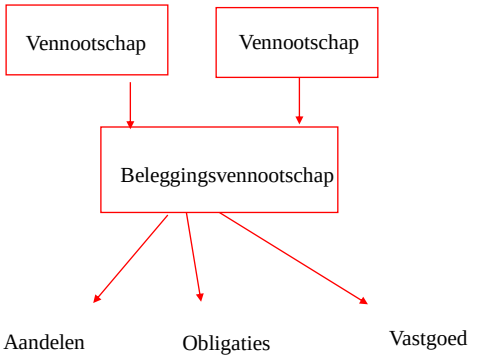

206

Beleggingsvennootschappen

Fiscale aspecten

Art. 2, §1, 5°, f) WIB 92 :

Een beleggingsvennootschap als "enigerlei vennootschap die het gemeenschappelijk beleggen van kapitaal tot doel heeft"

⇒ is dus een vennootschap met rechtspersoonlijkheid
⇒ Investeerder bezit **aandelen**

207

Beleggingsvennootschappen

Fiscaal regime van de gereglementeerde beleggingsvennootschap

Artikel 185*bis* WIB 92 :

"In afwijking van artikel 185 zijn de "gereglementeerde beleggingsvennootschappen" (BEVEK's, BEVAK's, GVV's, Private Privak's, …) slechts belastbaar op het totaal van de ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen en van de niet als beroepskosten aftrekbare uitgaven en kosten andere dan waardeverminderingen en minderwaarden op aandelen (…)"

⇒ Gereglementeerde beleggingsvennootschappen (BEVEK's, BEVAK's, PRIVAK's,…) zijn onderworpen aan een **bijzonder belastingregime**
⇒ Ze worden niet belast op hun inkomsten, noch op hun uitgekeerde dividenden, maar voornamelijk op bepaalde niet-aftrekbare kosten en ontvangen abnormale/goedgunstige voordelen

208

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten

Gevolg van het bijzondere belastingregime van beleggingsvennootschappen :

art. 203, §1, eerste lid, 2en 2°bis° WIB 92 : dividenden van laagbelaste beleggingsvennootschappen, vastgoedbeleggingsvennootschap, gereglementeerde vastgoedvennootschap voldoen niet aan de taxatievoorwaarde van de DBI-aftrek

⇒ Géén DBI-aftrek voor dividenden van "gewone" BEVEK's, BEVAK's, PRIVAK's, GVV's, …

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Conclusie voor "gewone" beleggingsvennootschappen

- Dividenden van BEVEK's, BEVAK's, enz. voldoen niet aan de taxatievoorwaarde van de DBI-aftrek en zijn dus steeds volledig belastbaar
- Gevolg nr 1: meerwaarden op aandelen in BEVEK's/BEVAK's zijn belastbaar aan het gewone tarief VenB (wegens niet-voldoen aan taxatievoorwaarde uit DBI-aftrek), ongeacht houdperiode
- Gevolg nr. 2 : aandelen in gewone (distributie-) BEVEK's of BEVAK's worden niet geviseerd door correctiepost Aftrek voor Risicokapitaal inzake "aandelen waarvan de dividenden recht geven op DBI-aftrek"
- Opgepast : aandelen in kapitalisatie-BEVEK's zijn wél correctiepost voor Aftrek voor Risicokapitaal ('activa die als een belegging worden gehouden en geen periodiek belastbare inkomsten opleveren')

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Uitzondering 1 : DBI-BEVEK's (art. 203, §2, tweede lid WIB 92) : voldoen wél aan de taxatievoorwaarde uit de DBI-aftrek, dividenden van :

- beleggingsvennootschappen die statutair jaarlijks minstens 90% van de verkregen inkomsten (na aftrek van commissies) uitkeren
- DBI-aftrek voor aandeelhouder/vennootschap voor en zover en in de mate dat de dividenden voortkomen uit :

  a) Ontvangen dividenden die zelf zouden beantwoorden aan DBI-aftrek indien ze rechtstreeks ontvangen zouden geweest zijn
  b) Verwezenlijkte meerwaarden op aandelen, vrijgesteld overeenkomstig art. 192, §1 WIB 92

Zie Circulaire Ci.RH.421/506.082 van 4 september 2001

211

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Uitzondering 1 : DBI-BEVEK's

- Soort van fiscale transparantie : DBI-aftrek wordt toegepast alsof de dividenden rechtstreeks zouden zijn uitgekeerd aan / meerwaarde op aandelen zou zijn verwezenlijkt door de vennootschap die aandelen in de DBI-BEVEK heeft
- Vaak zal een DBI-BEVEK (of een DBI-compartiment van een BEVEK) uitsluitend beleggen in (meestal Europese) aandelen om discussies met fiscus te vermijden omtrent "uitsplitsing" van het dividend. **Zie bijlage 1**
- In de praktijk zal het overgrote deel van het dividend in aanmerking komen voor DBI-aftrek, maar zelden voor 100% (stukje van het dividend is afkomstig uit ontvangen commissies, interesten, …).
- **KB van 3 juni 1994** : DBI-BEVEK zal haar uitgekeerd dividend moeten "ventileren" (en attest afleveren aan de investeerder waarin % aftrekbaar gedeelte vermeld staat).

212

BNP PARIBAS B INVEST N.V.
(Voorheen BNP PARIBAS B INSTITUTIONAL I N.V.)
Openbare bevek naar Belgisch recht, beantwoordend aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG

Warandeberg 3
1000 Brussel
RPR 0443.950.984
Griffie van de Franstalige rechtbank van koophandel te Brussel

VERKLARING

Hierbij verklaart de vennootschap dat haar compartiment GLOBAL EQUITY D, in het boekjaar 2018, inkomsten heeft verkregen die ten belope van **94,13%** voortkomen uit dividenden die zelf beantwoorden aan de in artikel 203, §1, 1° tot 4° WIB 92 vermelde aftrekvoorwaarden of uit meerwaarden die het heeft verwezenlijkt op aandelen die krachtens artikel 192, §1 WIB 92 voor vrijstelling in aanmerking komen.

Bijgevolg geeft **94,13%** van het bruto dividend dat op 23 april 2019 werd betaald, recht op het stelsel van de Definitief Belaste Inkomsten.

Stefaan DENDAUW Olivier LAFONT

Beleggen in de vennootschap | 30/05/2022 | 213

213

OVERZICHT DBI-FONDSEN IN BELGIË	Emittent	Regiospreiding aandelen***	Belegd vermogen (in miljoen €)	Rendement sinds begin dit jaar*	Jaarreturn op 2 jaar*
Van Lanschot Bevek Equities DBI-RDT	Van Lanschot	Wereldwijd	141	30,8%	10,9%
CapitalAtWork Equities Plus at Work	CapitalatWork	Wereldwijd	75	28,1%	/
LS Value Equity - DBI	Leo Steven & Cie	Wereldwijd	75	27,0%	/
BNP Paribas B Invest Global Equity RDT	BNP Paribas AM	Wereldwijd	134	26,4%	10,4%
Crelan Global Equity DBI-RDT	Econopolis	Wereldwijd	14	24,6%	4,8%
Dierickx Leys Fund II DBI	Dierickx Leys & Cie	Wereldwijd	6	23,4%	/
C+F World Equities	Capfi Delen AM	Wereldwijd	712	22,7%	2,4%
Merclin DBI Institutional	Mercier Vanderlinden	Wereldwijd	275	21,1%	5,4%
MC Equities DBI	Merit Capital	Wereldwijd	27	20,5%	/
Value Square Fund Business Holdings DBI-RDT	Value Square	Wereldwijd	46	14,4%	/
KBC Equity Fund World DBI-RDT	KBC AM	Wereldwijd	34	/**	/
Candriam Business Global Income	Candriam	Wereldwijd	53	/**	/
C+F European Large Caps	Capfi Delen AM	Europa	322	23,0%	2,3%
BLB European Equities	Banque de Luxembourg Inv.	Europa	48	22,8%	/
DPAM DBI-RTD B Equities Europe	DPAM	Europa	22	22,7%	/
Accent Fund Europe Equity DBI-RDT	ABN Amro PB	Europa	22	19,7%	/
DPAM DBI-RTD B Equities Euroland	DPAM	Eurozone	27	29,3%	/
Nagelmackers Inst. European Equity Large Cap	Nagelmackers	Eurozone	62	25,1%	4,0%
DPAM DBI-RTD B Equities EMU	DPAM	Eurozone	145	23,9%	3,5%
KBC Equity Fund Eurozone DBI-RDT	KBC AM	Eurozone	143	22,8%	/
Candriam Business Equities EMU	Candriam	Eurozone	104	21,8%	1,5%
Cordius B RDT/DBI Equities Emerging Markets	Candriam	Groeimarkten	156	/**	/
BLB American Equities	Banque de Luxembourg Inv.	VS	50	31,1%	/
DPAM DBI-RTD B Equities US	DPAM	VS	117	28,3%	/

* Sommige fondsen hebben verschillende klassen. Voor het rendement werd de meest toegankelijke klasse genomen (laagste instapdrempel), wat vaak neerkomt op de klasse met de hoogste kosten.
** Koershistoriek van fonds te beperkt
*** Wereldwijde spreiding is in een aantal gevallen Europa en VS
Bron: VWD (data per 18/11/2019)

Bron : TIJD, 20/11/2019

214

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Voordeel van DBI-BEVEK's

Artikel 202, §2, derde lid, 3° WIB 92 : voorwaarden van minimum deelneming van 10% of aanschaffingswaarde van 2,5 mio EUR én van de ononderbroken houdperiode van tenminste één jaar in volle eigendom zijn niet van toepassing op dividenden uitgekeerd door beleggingsvennootschappen.

⇒ Géén minimumdeelneming noch houdperiode vereist voor aandelen van een DBI-BEVEK

⇒ Investeren in aandelen van een DBI-BEVEK is dus een manier om de deelnemings-en houdvoorwaarde uit de DBI-aftrek te omzeilen en zo toch met bescheiden sommen én met korte beleggingshorizon in aandelen te investeren

Beleggingsvennootschappen

Rechtstreekse investering van 50.000 EUR in aandelen

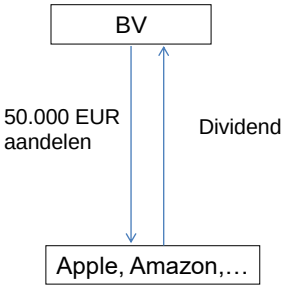

⇒ Géén DBI-aftrek op dividenden (want géén 10% deelneming noch 2,5 mio EUR)

Beleggingsvennootschappen

Investering van 50.000 EUR in een DBI-Bevek

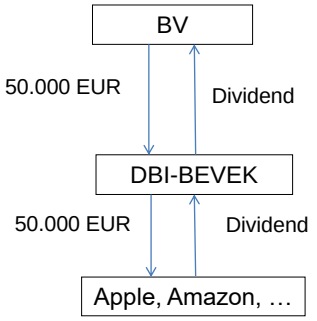

⇒ Wél DBI-aftrek op dividenden van de DBI-Bevek (in de mate dat het dividend voortkomt uit door de DBI-Bevek ontvangen 'goede' dividenden of verwezenlijkte meerwaarden op aandelen)

Taxatievoorwaarde

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Uitzondering nr. 2 : Private PRIVAK (art. 203, §2, lid 3 WIB 92) :

Toch DBI-aftrek voor dividenden van private PRIVAK's , **in de mate dat** die dividenden voortkomen van :

- gerealiseerde meerwaarden op beleggingen zoals bedoeld in art. 192, §3, 1° en 2° WIB 92 (meerwaarden op "goede" aandelen en op aandelen in private PRIVAK's); of
- dividenden voortkomende van die beleggingen

Taxatievoorwaarde

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Uitzondering nr 3 : vastgoedbeleggingsvennootschappen (art. 203, §2, lid 2 WIB 92) :

De uitsluiting van dividenden van laagbelaste beleggingsvennootschappen is niet van toepassing indien :

- de statuten voorzien in de jaarlijkse uitkering van ten minste **80 %** van de inkomsten die ze hebben verkregen, na aftrek van de bezoldigingen, commissies en kosten, en
- voor zover en in de mate dat die dividenden voortkomen uit dividenden die zelf beantwoorden aan de aftrekvoorwaarde van artikel 202, § 1, lid 1°-4° WIB92, of uit meerwaarden op aandelen die voor de vrijstelling in aanmerking komen op basis van artikel 192, § 1 WIB92

219

Taxatievoorwaarde

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Uitzondering nr 3 : vastgoedbeleggingsvennootschappen (art. 203, §2, lid 6 WIB 92) :

De uitsluiting van dividenden van laagbelaste beleggingsvennootschappen is niet van toepassing op het deel van de verleende of toegekende inkomsten dat voorkomt uit inkomsten van onroerende goederen:

- die zich bevinden in een andere lidstaat van de EU of in een Staat waarmee België een DBV heeft gesloten, op voorwaarde dat deze overeenkomst of enig ander verdrag voorziet in een uitwisseling van inlichtingen en;
- die onderworpen werden aan de vennootschapsbelasting, aan de belasting van niet-inwoners, of aan een buitenlandse belasting die analoog is aan deze belastingen, en niet genieten van een belastingregeling die buitensporig afwijkt van het gemeen recht.

220

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Artikel 205, §2, eerste lid WIB 92 : DBI-aftrek is beperkt tot winst die overblijft na derde bewerking, verminderd met :

- De niet-aftrekbare giften, met uitz. van die in de derde bewerking kunnen worden afgetrokken;
- De niet-aftrekbare boeten; het niet-aftrekbare deel van restaurant- en receptiekosten, kosten van relatiegeschenken, kosten die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen, financiële voordelen uit art. 53, 24° WIB 92;
- Niet-aftrekbare interesten (art. 55 WIB 92) en vergoedingen etc (art. 54 WIB 92);
- Niet-aftrekbare autokosten en werkgeversbijdragen en pensioenen bedoeld in artt. 59 en 60 WIB 92 (80%-grens);
- Restorno's uit art. 189, §1 WIB 1992 en taksen uit art. 198, lid 1, 4°, 8° en 9° WIB 92

=> Géén DBI-aftrek op bepaalde "slechte" Verworpen Uitgaven

221

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Art. 205, §2, tweede lid WIB 92 :

Deze bijkomende beperking aan de DBI-aftrek is niet van toepassing op dividenden (niet zijnde verkrijgings-of liquidatieboni) toegekend door een vennootschap gevestigd in de Europese Economische Ruimte, <u>in zoverre de deelnemingsvoorwaarde en houdperiode vervuld worden</u>

⇒ DBI-aftrek op dividenden van een DBI-BEVEK's, Private Privak's en geviseerde vastgoedbeleggingsvennootschappen is **wél** onderworpen aan deze beperking aangezien de deelnemingsvoorwaarde en houdperiode niet nageleefd dient te worden…

222

Beleggingsvennootschappen

1) Periodieke inkomsten (vervolg)

Algemene conclusie voor dividenden van beleggingsvennootschappen

- Enkel dividenden van DBI-BEVEK's geven recht op DBI-aftrek, zonder naleving deelnemingsvoorwaarde noch houdperiode
- In de praktijk zal zelden of nooit het volledige dividend recht geven op DBI-recht, meestal is dit tussen 90% en 95% : de vennootschap-investeerder krijgt een attest van de DBI-BEVEK waarin dit percentage vermeld zal staan
- DBI-aftrek op dividenden van een DBI-BEVEK's zijn niet aftrekbaar van de 'slechte' verworpen uitgaven
- Vermits de dividenden recht geven op DBI-aftrek, is de aanschaffingswaarde van de DBI-BEVEK een correctiepost voor de Aftrek voor Risicokapitaal
- Ook de aanschaffingswaarde van kapitalisatie-BEVEK's is een correctiepost voor de Aftrek voor Risicokapitaal ('activa die als een belegging worden gehouden en geen periodiek belastbare inkomsten opleveren')

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden

Alle beleggingsvennootschappen behalve DBI-BEVEK's

Vermits de dividenden niet voldoen aan de "taxatievoorwaarde" uit de DBI-aftrek :

=> meerwaarde <u>steeds</u> <u>volledig</u> belastbaar aan het gewone tarief :

- ongeacht houdperiode
- gespreide taxatie niet mogelijk want dit kan enkel voor <u>vaste</u> activa

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden (vervolg)

DBI-BEVEK

Nagaan hoe de meerwaarde op de aandelen in de DBI-BEVEK ontstaan is !

a) door verkoop van de aandelen van de DBI-BEVEK aan een derde partij => "klassiek" regime van meerwaarde op aandelen (doch zonder vereisten inzake houdperiode en deelneming); OF

b) door een inkoop van eigen aandelen door de DBI-BEVEK => inkoopbonus is fiscaal een ontvangen dividend, komt in aanmerking voor DBI-aftrek van 100% (zie verder)

225

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden (vervolg)

Geval 1 : Verkoop van de aandelen in de DBI-BEVEK op de secundaire markt

Art. 192, §1, lid 1 WIB 92

- Vrijstelling meerwaarden op aandelen wordt in dezelfde mate verleend als het gedeelte dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek (zie **Parl. St., Kamer, 2017-2018 nr. 54-2839/001, 52**)
- Voorbeeld : als het dividend van de DBI-BEVEK bv. voor 93% recht geeft op DBI-aftrek, zal 93% van de meerwaarde op de aandelen van deze DBI-Bevek vrijgesteld kunnen worden, ongeacht houdperiode en bezitsduur
- Praktijkvraag : bij verkoop aandelen DBI-Bevek in 2020 ken je enkel het % DBI-aftrek van dividend uit 2019…

226

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden (vervolg)

<u>Geval 1 : Verkoop van de aandelen in de DBI-BEVEK op de secundaire markt (vervolg)</u>

- Net zoals voor de DBI-aftrek, is er géén deelnemingsvereiste noch houdperiode vereist voor de vrijstelling van meerwaarden op aandelen in DBI-BEVEK's;
- Dus ook meerwaarden op 'kleine investeringen' in aandelen van DBI-BEVEK's zijn vrijgesteld (voor hetzelfde gedeelte als het dividend dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek);
- DBI-BEVEK's is dus een manier om de deelnemingsvoorwaarde (en voorwaarde inzake houdperiode) voor de vrijstelling van meerwaarden op aandelen te omzeilen
- Vrijstelling gebeurt via aanpassing in meer van de begintoestand van de reserves

227

Beleggingsvennootschappen

Rechtstreekse investering van 50.000 EUR in aandelen Ageas

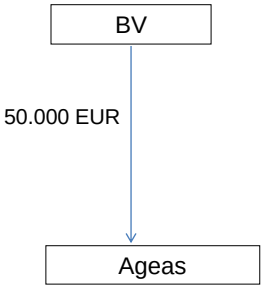

⇒ Géén vrijstelling van een latere meerwaarde op aandelen Ageas (want géén 10% deelneming noch 2,5 mio EUR)

228

Beleggingsvennootschappen

Investering van 50.000 EUR in een DBI-Bevek, die op haar beurt belegt in aandelen Ageas

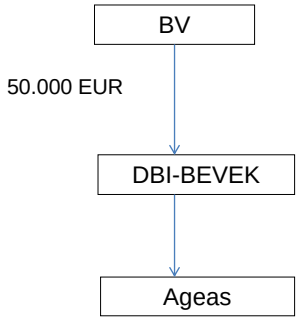

⇒ Wél vrijstelling van meerwaarde op aandelen DBI-Bevek (tbv zelfde gedeelte van het dividend dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek)

229

Standaard, 28/12/2017

Beurshuizen en banken promoten in grote getale een achterpoortje om aan de meerwaardebelasting te ontsnappen.

Dringen aan achterpoortje voor meerwaardebelasting

Vanaf 1 januari gaan bedrijven die hun spaarpotje beleggen in aandelen, op eventuele meerwaarden een belasting moeten betalen van 25,75 procent. Minwaarden zijn niet aftrekbaar.

Alleen als ze voor minstens 2,5 miljoen euro aandelen van één enkel bedrijf kopen of minstens 10% van de aandelen van dat bedrijf hebben én ze die aandelen ook nog eens minstens een jaar lang aanhouden, is er geen meerwaardebelasting verschuldigd.

Maar diezelfde DBI-bevek laat ook toe om de meerwaardebelasting te vermijden. De regels die gelden om de roerende voorheffing te recupereren, zijn dezelfde om aan de meerwaardebelasting te ontsnappen. Heel wat partijen storten zich op zo'n bevek.

Het Gentse vermogenshuis Value Square, dat vooral belegt in familiale aandelen, lanceert zo'n DBI-bevek, die zowel toelaat om aan de roerende voorheffing (30%) als aan de meerwaardebelasting (25,75%) te ontsnappen. De DBI-bevek laat met andere woorden kleinere vennootschappen toe van dezelfde fiscale voorwaarden te genieten als de rijke ondernemingen.

230

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden (vervolg)

Geval 2 : inkoop van eigen aandelen door de DBI-BEVEK

Vermits een inkoopbonus bij de inkopende vennootschap als een uitgekeerd dividend wordt beschouwd (**art. 186 WIB 92**), wordt het bij de verkopende aandeelhouder-vennootschap beschouwd als een ontvangen dividend, dat in aanmerking kan komen voor DBI-aftrek (**art. 202, §1, 2° WIB 92)**

Dit is echter een fictie van de fiscale wet, want juridisch heeft de aandeelhouder-vennootschap een meerwaarde verwezenlijkt op de aandelen van de DBI-BEVEK

Zie **bijlage 2** voor de berekening van de inkoopbonus

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden (vervolg)

Geval 2 : inkoop van eigen aandelen door de DBI-BEVEK (vervolg)

Artikel 205, §3 WIB 92

- de DBI-aftrek met betrekking tot dividenden "bedoeld in art. 202, §1, 1° **en** 3° WIB 92" uit dochtervennootschappen in de Europese Unie die niet kan worden toegepast, is onbeperkt overdraagbaar naar volgende belastbare tijdperken

⇒ Art. 205, §3 WIB 92 verwijst enkel naar de dividenden bedoeld in art. 202, §1, 1° en 3° WIB 92, maar inkoopboni staan in art. 202, §1, **2°** WIB 92

⇒ **Gevolg :** een eventueel DBI-overschot afkomstig van "meerwaarde" bij inkoop van eigen aandelen door DBI-BEVEK is **niet overdraagbaar** !

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden (vervolg)

Geval 2 : inkoop van eigen aandelen door de DBI-BEVEK

Artikel 205, §2, eerste lid WIB 92 : DBI-aftrek is beperkt tot winst die overblijft na derde bewerking, verminderd met ("slechte Verworpen Uitgaven") :

- de niet-aftrekbare giften, met uitz. van die in de derde bewerking kunnen worden afgetrokken;
- de niet-aftrekbare boeten; het niet-aftrekbare deel van restaurant- en receptiekosten, kosten van relatiegeschenken, kosten die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen, financiële voordelen uit art. 53, 24° WIB 92;
- niet-aftrekbare interesten (art. 55 WIB 92) en vergoedingen etc (art. 54 WIB 92);
- niet-aftrekbare autokosten en werkgeversbijdragen en pensioenen bedoeld in artt. 59 en 60 WIB 92 (80%-grens)

233

Beleggingsvennootschappen

Art. 205, §2, tweede lid WIB 92 :

Deze bijkomende beperking aan de DBI-aftrek is niet van toepassing op dividenden (niet zijnde verkrijgings-of liquidatieboni) toegekend door een vennootschap gevestigd in de Europese Economische Ruimte, in zoverre de deelnemingsvoorwaarde en houdperiode vervuld worden

=> DBI-aftrek op inkoopbonus van een DBI-BEVEK is onderworpen aan het aftrekverbod op "slechte" Verworpen Uitgaven

234

Beleggingsvennootschappen

2) Meerwaarden - conclusie

- Meerwaarde op aandelen van een gereglementeerde beleggingsvennootschap die géén DBI-BEVEK is : steeds belastbaar aan het gewone tarief vennootschapsbelasting

- Meerwaarde op aandelen van een DBI-BEVEK :

  - Indien DBI-BEVEK eigen aandelen inkoopt : inkoopbonus (grotendeels) vrijgesteld onder DBI-regime (doch overschot niet overdraagbaar én niet aftrekbaar van 'slechte' Verworpen Uitgaven)
  - Indien verkoop van de aandelen van de DBI-BEVEK op secundaire markt : meerwaarde vrijgesteld als meerwaarde op aandelen (aanpassing in meer begintoestand belastbare reserves) in dezelfde mate als het gedeelte van het dividend dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek.

235

Beleggingsvennootschappen

Rb. Brussel, 19 maart 2014 : prejudiciële vraag aan Grondwettelijk Hof :

"Is er verboden discriminatie dat meerwaarden op kapitalisatie-BEVEK's altijd belastbaar zijn (want nooit DBI-aftrek), terwijl meerwaarden op bepaalde (DBI-) distributie-BEVEK's wél vrijgesteld kunnen zijn ?"

Grondwettelijk Hof, 28 mei 2015 :

- Onderscheid tussen beide soorten beleggingsvennootschappen is gebaseerd op een objectief en pertinent criterium
- Dus géén discriminatie

236

Beleggingsvennootschappen

3) Waardeverminderingen en minderwaarden

- Zijn waardeverminderingen of minderwaarden op aandelen, dus nooit aftrekbaar (art. 198, 7° WIB 92)
- Ongeacht het soort of type van beleggingsvennootschap (gewone BEVEK, DBI-BEVEK, …)

237

Beleggingsvennootschappen

4) Tarief van de vennootschapsbelasting

Aandelen in een beleggingsvennootschap zijn aandelen, dus tellen mee in de berekening of de vennootschap géén "financiële vennootschap" is die uitgesloten is van het verlaagd tarief vennootschapsbelasting.

5) Aftrek voor Risicokapitaal

- Kapitalisatie-BEVEK : fiscale nettowaarde aandelen in mindering brengen van de berekeningsbasis (géén periodiek belastbaar inkomen)
- Distributie-BEVEK : wél een periodiek belastbaar inkomen én geen DBI-aftrek : dus fiscale nettowaarde niet in mindering brengen van de berekeningsbasis
- DBI-BEVEK : dividenden geven recht op DBI-aftrek, dus fiscale nettowaarde aandelen in mindering brengen van de berekeningsbasis

238

Beleggingsfondsen

Art. 2, §1, 5°bis WIB 92 :

Een beleggingsfonds is het **onverdeeld vermogen** dat een beheersvennootschap van (alternatieve) instellingen voor collectieve beleggingen beheert voor rekening van de deelnemers overeenkomstig de bepalingen van de wet van 3 augustus 2012 (cq wet van 19 april 2015) of overeenkomstig analoge bepalingen naar buitenlands recht"

⇒ is een onverdeeld vermogen, dus géén vennootschap met rechtspersoonlijkheid

⇒ Investeerder bezit « deelbewijzen » en géén aandelen

⇒ Investeerder is rechtstreeks mede-eigenaar van de activa van het fonds

Beleggingsfondsen

Schema

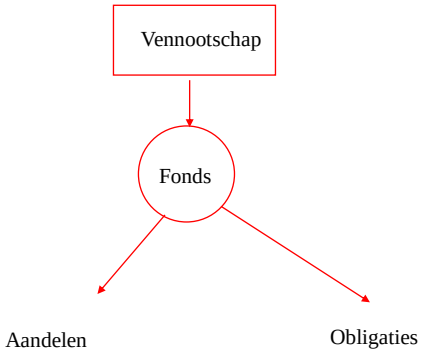

Beleggingsfondsen

Soorten beleggingsfondsen

Distributiefondsen versus kapitalisatiefondsen
⇒ uitkering dan wel kapitalisatie van inkomsten

"Open" fondsen versus "gesloten" fondsen
⇒ al dan niet vrije toe- en uittreding voor de belegger

Institutionele fondsen versus openbare fondsen versus private fondsen
⇒ financiële middelen afkomstig van professionelen versus openbaar bod versus private beleggers

Beleggingsfondsen

Gevolgen

- Inkomsten, meerwaarden etc die het fonds ontvangt/verwezenlijkt moeten fiscaal gezien rechtstreeks in rekening worden gebracht bij de investeerders (principe van de "**fiscale transparantie**")
- Twee soorten van fiscale transparantie :

"Absolute" transparantie :

- inkomen ontvangen door het fonds zijn belastbaar bij investeerder op moment van ontvangst door het fonds en dit ongeacht uitkering door het fonds
- Is de stelling van de fiscus : zie **Parl. Vr. nr. 76 van 6 oktober 2010, Parl. Vr. nr. 7 van 13 december 2011; Voorafgaande Beslissingen nr. 600.108 van 16 mei 2006, nr. 2010.193 van 22 juni 2010, nr. 2012.431 van 27 november 2012 en nr. 2014.588 van 14 november 2014**

Beleggingsfondsen

Gevolgen

- Twee soorten van fiscale transparantie :

Transparantie "met uitstel van belasting" :

- inkomen van het fonds is slechts belastbaar bij investeerder bij uitkering van een coupon door het beleggingsfonds
- zie **Rb. Gent, 17 november 2004, Gent, 18 september 2007, Rb; Brussel, 12 september 2002, en Brussel, 9 oktober 2008**

Beleggingsfondsen

Fiscaal regime

1) Periodieke inkomsten

Aangezien de investeerder geen aandelen heeft in een fonds, kunnen de uitkeringen door het fonds niet kwalificeren als "dividenden"

⇒ Uitkeringen van het fonds zijn dus "winsten" in hoofde van de investeerder-vennootschap

Zie **Voorafgaande Beslissing nr. 2020.0428 van 28 april 2020, randnr. 47**

Beleggingsfondsen

Fiscaal regime

1) Periodieke inkomsten

ComIB/92, nr. 199/30 : aanvaarding van de fiscale transparantie

"De inkomsten van certificaten van (Belgische of bij de FSMA ingeschreven buitenlandse) beleggingsfondsen kunnen eveneens in aanmerking komen voor de aftrek als DBI, **in de mate dat** zij betrekking hebben op dividenden die zijn ontvangen door bemiddeling van de beheersvennootschap voor rekening van de deelnemers, op voorwaarde dat de bezitters van deze certificaten (…) de **uitsplitsing** aantonen van het bedrag van elke categorie van toegekende of betaalbaar gestelde inkomsten"

⇒ "ventilatie" van de coupon van het beleggingsfonds is zéér belangrijk !

Beleggingsfondsen

Voorbeeld 1

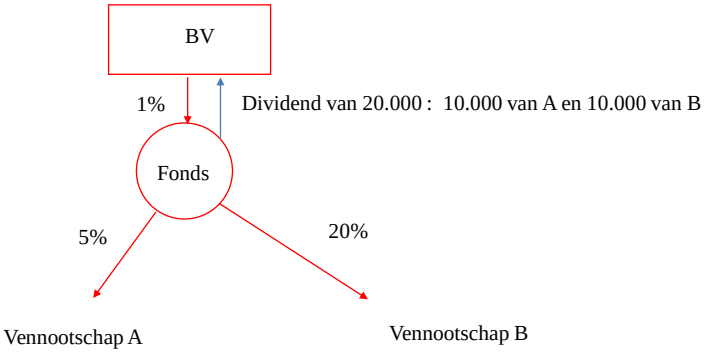

⇒ géén DBI-aftrek voor inkomsten uit het fonds
⇒ want géén minimum deelneming van 10% in vennootschap A (nl. slechts 1% van 5%)
⇒ evenmin minimum deelneming van 10% in vennootschap B (nl. slechts 1% van 20%)

Beleggingsfondsen

Voorbeeld 2

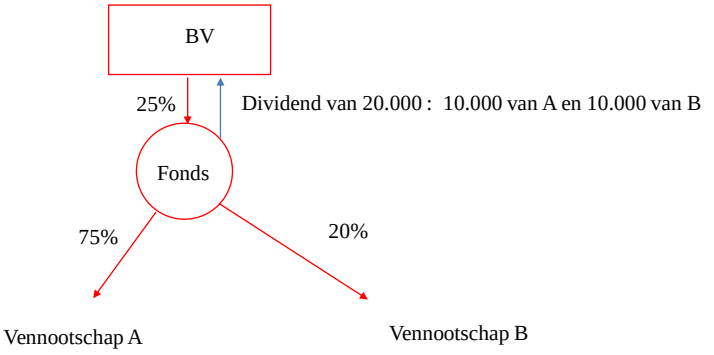

⇒ wél minimum deelneming in vennootschap A (nl. 25% van 75% = 18,75%)
⇒ géén minimum deelneming van 10% in vennootschap B (nl. slechts 25% van 20% = 5%)
⇒ wél DBI-aftrek op deel van de uitkering dat afkomstig is van dividenden van A (als andere vw voldaan)

Beleggingsfondsen

Fiscaal regime

1) Periodieke inkomsten

Conclusie

- Eerder zelden DBI-aftrek op ontvangen uitkeringen van beleggingsfondsen want afhankelijk van zowel de deelneming van de investeerder/vennootschap in het fonds als de deelneming van het fonds in de uitkerende vennootschap

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden

Juridisch is de vervreemding van deelbewijzen in een fonds een vervreemding van het overeenstemmend onverdeeld deel in de activa van het fonds…

Parl Vr nr 913 van 11 februari 1992 en nr. 1603 van 17 oktober 2001 :

- "rechten van deelneming" in een beleggingsfonds zijn géén "aandelen", dus
- het fiscale regime van meerwaarden op "aandelen" is niet van toepassing

249

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden

Juridisch is de vervreemding van deelbewijzen in een fonds een vervreemding van het overeenstemmend onverdeeld deel in de activa van het fonds…

⇒ Gevolg : het regime van de verwezenlijkte meerwaarden op aandelen is slechts van toepassing in de mate de meerwaarde op rechten van deelneming betrekking heeft op meerwaarden op aandelen gerealiseerd door het beleggingsfonds

⇒ Slechts vrijstelling indien via fonds meerwaarden op aandelen behaald worden die voldoen aan de vrijstellingsvoorwaarden

⇒ Bewijslast voor de eventuele vrijstelling ligt bij de vennootschap

250

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden (vervolg)

Voorafgaande Beslissing nr 600.219 van 8 augustus 2006 :

- aanvaardt vrijstelling mits bewijs van aard, bedrag en herkomst van de meerwaarde

- dus : fiscale regime van meerwaarde op aandelen van toepassing in de mate dat de meerwaarde dat afkomstig van "onderliggende" (zijnde door het fonds verwezenlijkte) meerwaarden op aandelen

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden (vervolg)

Rb. Gent, 17 november 2004

- Meerwaarde op deelbewijzen in een Nederlands "Close end fund voor gemene rekening"

- Aanvaarden principe van fiscale transparantie : regime van meerwaarden op aandelen is wél van toepassing

- Doch vrijstelling geweigerd omdat in onvoldoende mate kon aangetoond worden dat de opbrengsten bestonden uit meerwaarden op de onderliggende aandelen

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden (vervolg)

Gent, 18 september 2007

- Bevestigt de fiscale transparantie, aangezien het fonds slechts een onverdeeldheid is die géén afzonderlijke entiteit is
- Aanvaardt wél dat voorwaarden van art. 192 WIB 92 vervuld zijn
- Activa van het fonds bestond bijna uitsluitend uit aandelen in 3 Nederlandse vennootschappen
- Nagegaan wordt of de eventuele meerwaarde op de aandelen in deze 3 vennootschappen vrijgesteld zou zijn, en of de dividenden ontvangen uit het fonds kwalificeren voor de taxatievoorwaarde uit de DBI-aftrek.

253

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden (vervolg)

Gent, 18 september 2007

- De eventuele meerwaarde moet worden berekend door het verschil na te gaan tussen de data waarop de vennootschap de deelbewijzen in het fonds heeft verworven, en de data waarop de vennootschap de deelbewijzen weer heeft verkocht.
- Vennootschap wordt dus geacht de aandelen in de 3 Nederlandse vennootschappen te hebben gekocht en verkocht op de data waarop de deelbewijzen in het fonds werden gekocht of verkocht..

254

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden (vervolg)

Gent, 18 september 2007 (vervolg)

- De eventuele meerwaarde moet worden berekend door het verschil na te gaan tussen de data waarop de vennootschap de deelbewijzen in het fonds heeft verworven, en de data waarop de vennootschap de deelbewijzen weer heeft verkocht.
- Vennootschap wordt dus geacht de aandelen in de 3 Nederlandse vennootschappen te hebben gekocht en verkocht op de data waarop de deelbewijzen in het fonds werden gekocht of verkocht..

255

Beleggingsfondsen

2) Meerwaarden (vervolg)

Conclusie

- Fiscale regime van meerwaarden op aandelen is principieel van toepassing op meerwaarden in deelbewijzen van beleggingsfondsen, op basis van principe van fiscale transparantie

- vereist echter zware bewijslast : hoe aantonen dat meerwaarde op deelnemingsrechten afkomstig is van “onderliggende” meerwaarden op aandelen ?

256

Beleggingsfondsen

3) Waardeverminderingen en minderwaarden

ComIB, nr. 195/66 : minderwaarden op deelnemingsrechten zijn géén minderwaarden op “aandelen” en dus aftrekbaar

-> is coherent met administratief standpunt inzake meerwaarden op deelnemingsrechten

Doch wees voorzichtig ! Niet uitgesloten dat fiscus, zich baserende op stelling Rulingcommissie, minderwaarden op deelnemingsrechten (geheel of gedeeltelijk) toch zal proberen te verwerpen, op basis van de regel van de transparantie…

257

Beleggingsfondsen

3) Waardeverminderingen en minderwaarden

Casus

BVBA realiseert een minderwaarde op deelbewijzen in een gemeenschappelijk beleggingsfonds. De fiscus weigert de aftrek op basis van art. 198, §1, 7° WIB 92 (“minderwaarden op aandelen”).

Vennootschap stelt dat het verlies geen verlies op aandelen is, maar op deelbewijzen van een gemeenschappelijk beleggingsfonds. Zie trouwens **ComIB/92 nrs. 195/66 en 192/6** : artikel 198, §1, 7° WIB 92 slaat niet op waardeverminderingen op deelbewijzen.

Fiscus beroept zich op de fiscale transparantie van beleggingsfondsen en stelt dat de vennootschap faalt om aan te tonen dat het verlies geen betrekking heeft op aandelen waarin het fonds heeft geïnvesteerd.

258

Beleggingsfondsen

3) Waardeverminderingen en minderwaarden

Luik, 18 april 2018 : stelt de fiscus in het ongelijk

- Het is aan de vennootschap om aan te tonen dat het verlies principieel aftrekbaar is als een beroepskost op basis van art. 49 WIB 92;
- Aangezien de vennootschap dit heeft aangetoond, ligt vervolgens de bewijslast bij de fiscus dat de kosten binnen de categorie van niet-aftrekbare kosten van art. 198 WIB 92 vallen;
- het is maw aan de fiscus om aan te tonen in welke mate de minderwaarde betrekking heeft op minderwaarden op de onderliggende aandelen;
- Ondanks de medewerking van de vennootschap, die de prospectussen van de beleggingsfondsen heeft aangeleverd, slaagt de fiscus hier niet in;
- De minderwaarde is dus **aftrekbaar**

259

Beleggingsfondsen

4) Tarief van de vennootschapsbelasting

ComIB/92, nr. 215/5 :

"Het gedeelte van de oorspronkelijke aanschaffingsprijs van de deelnemingsrechten, dat aandelen vertegenwoordigt op de dag van afsluiting van het boekjaar van de vennootschap-deelnemer, wordt in aanmerking genomen voor de berekening van de grens"

=> Deelnemingsbewijzen in beleggingsfondsen tellen mee in de berekening van de 50% grens, *voor zover zij betrekking hebben op aandelen gehouden door het beleggingsfonds*.

260

Beleggingsfondsen

4) Tarief van de vennootschapsbelasting (vervolg)

Casus

Vennootschap bezit deelbewijzen in een gemeenschappelijk beleggingsfonds.

Fiscus beschouwt deze deelbewijzen als “deelnemingen” en kwalificeert de vennootschap als een financiële vennootschap die uitgesloten is van het verlaagd tarief vennootschapsbelasting.

Beleggingsfondsen

4) Tarief van de vennootschapsbelasting (vervolg)

Casus (vervolg)

Bergen, 21 mei 1987 en 20 oktober 1989 : stelt de fiscus in het ongelijk

- Houders van deelbewijzen van gemeenschappelijke beleggingsfondsen zijn onverdeeld eigenaar van de roerende waarden waaruit het beleggingsfonds is samengesteld
- Boekhoudkundig zijn de deelbewijzen zijn géén “deelnemingen”, maar “Geldbeleggingen”
- Gemeenschappelijk beleggingsfonds was grotendeels samengesteld uit schuldbewijzen en niet uit aandelen
- Deelbewijzen in het fonds komen dus niet in aanmerking voor de berekening van de grens voor financiële vennootschappen

Beleggingsfondsen

5) Aftrek voor Risicokapitaal

Circulaire nr. Ci.RH. 421/574.945 van 9 oktober 2008, nr. 40 :

- Uitsluitingsgeval inzake "beleggingsactiva" moet met betrekking tot deelbewijzen in kapitalisatiefondsen transparant worden beoordeeld;
- Samenstelling deelbewijs moet nagegaan worden en elk onderdeel moet afzonderlijk beoordeeld worden;
- Voor distributiefondsen : het gedeelte van de uitkering aan vennootschap-deelnemer, dat afkomstig is van door het fonds gehouden financiële vaste activa of aandelen waarvan de dividenden in aanmerking komen voor de DBI-aftrek, dient te worden geweerd uit de berekeningsbasis.

263

Beleggingsfondsen/beleggingsvennootschappen

	Inkomsten	Meerwaarde	Minder-waarde	Impact tarief	Impact NIA
Distributie-BEVEK/BEVAK	Volledig belastbaar	Belastbaar	Niet aftrekbaar	J	N
Kapitalisatie-BEVEK/BEVAK	NvT	Belastbaar	Niet aftrekbaar	J	J
DBI-BEVEK	DBI-aftrek*	Inkoop – DBI* Verkoop – vrijgesteld*, ongeacht deelnemings% of houdperiode	Niet aftrekbaar	J	J
Beleggingsfonds	Doorkijk	Doorkijk	Doorkijk (dus mogelijk aftrekbaar)	Doorkijk	Doorkijk

* in de mate dat het dividend afkomstig is van ontvangen "goede" dividenden of vrijgestelde meerwaarden op aandelen

264

15. Beleggen in tax shelter audiovisuele werken/podiumkunsten/ videospellen

Tax shelter

Doel

Investeringen aanmoedigen met het oog op de financiering van de productie van :

- een “erkend Europees audiovisueel werk” (fictiefilms, documentaires voor bioscoop of televisie,..); of
- “erkende podiumkunsten” (theater-, circus- straattheater-, opera-, klassieke muziek-, dans-of muziektheaterproducties)
- “videospellen” (game-industrie)

Tax shelter

Tgd. 6/1/18

Belg pompte voorbije vijf jaar 1 miljard in taxshelter voor films

Het fiscaal gunstregime voor films en podiumkunsten heeft vorig jaar minder grote internationale filmprojecten naar ons land gelokt, klinkt het in de branche.

PIETER SUY

Misschien bent u de voorbije kerstvakantie met de kinderen naar de nieuwste K3-film gaan kijken, of trachtte u thuis op de bank nog eens een oude aflevering van 'In Vlaamse velden' uit te zitten. De kans is groot dat die films of series er nooit waren gekomen zonder de 'taxshelter'.

Belgische bedrijven of Belgische dochters van buitenlandse ondernemingen kunnen al sinds 2003 een beroep doen op die fiscale gunstmaatregel om de productie van films en tv-series te financieren. Investeringen vanaf 5.000 euro in dat soort projecten worden via dat gunstregime voor 310 procent fiscaal aftrekbaar. Daarnaast mogen beleggers ook nog een rente op hun geïnvesteerde som verwachten.

De regeling is intussen zo ingebouwd dat in ons land nauwelijks nog films of series worden geproduceerd zonder de taxshelter. Sinds begin vorig jaar kunnen ook producenten van opera's, musicals, ballet- en theatervoorstellingen gebruiknaken van de regeling.

Alleen al de voorbije vijf jaar investeerden Belgische bedrijven via de taxshelter ongeveer 1 miljard euro in films, series en podiumkunsten, schatte BNP Paribas Fortis Film Finance gisteren. Die dochter van de bankgroep BNP Paribas Fortis biedt klanten al sinds 2007 de kans om via een taxshelter te investeren in audiovisuele projecten.

Ook de andere grootbanken zetten er volop op in, al werken ze daarvoor vaak samen met andere taxshelterexperts. Zo is het Brussel-se Casa Kafka via een partnership met Belfius uitgegroeid tot het nummer twee in de sector, na stadsgenoot UMedia. ING België werkt dan weer samen met taxshelter.be, terwijl KBC die productie meestal zelf aanbiedt. Enkel voor de financiering van podiumkunsten werkt de Vlaamse bank- en verzekeraar samen met Gallop, een dochter van het productiehuis De Mensen.

Uit de cijfers die de banken gisteren vrijgaven, valt af te leiden dat 2017 opnieuw een sterk jaar was. Casa Kafka haalde in 2017 36,5 miljoen euro op, waarvan het merendeel afkomstig is van Belfius. 'Dat is exact het dubbele van wat we vorig jaar konden verwerven', zegt CEO Isabelle Molhant. BNP Paribas Fortis Film Finance zag de investeringen dan weer met 60 procent stijgen naar 25 miljoen euro, terwijl voor taxshelter.be/ING België de teller op iets meer dan 26 miljoen euro uitkwam.

De opmerkelijke toename van investeringen moet wel wat gemanceerd worden, merkt Guy Pollentier van BNP Paribas Fortis Film Finance op. 'In 2015 zagen we een boom in de cijfers aadat een aanpassing van de wet investeringen via een taxshelter had vergemakkelijkt. In het jaar daarop leek iedereen dat topjaar wat te verteren, waardoor de opgehaalde bedragen wat terugvielen. Nu normaliseert alles.'

'De dalende investeringen in 2016 kenden nog een andere reden', vervolgt Molhant. 'Door de komst van Netflix en gelijkaardige streamingdiensten kwamen klassieke distributiekanalen, zoals tv-zenders of cinema's, meer onder druk. Daardoor daalde het aantal producties.'

Tegelijk trekt België minder grote internationale projecten aan dan voordien, stelt Pollentier vast. 'Vooral omdat sommige landen het Belgische succes willen nabootsen en nu ook hun eigen versie van deze taxshelter willen lanceren. Franse producenten voelen niet meer de noodzaak om naar hier te komen sinds Parijs een eigen fiscaal gunstregime heeft uitgewerkt voor hen. En ook in Italië staat een nieuwe regeling in de steigers. Voor de Belgische overheid is het een uitdaging om daarop te reageren.'

De uitbreiding van de taxshelter dit jaar naar podiumproducties is een serieuze pleister op de wonde. 'Van de 25 miljoen euro die we vorig jaar ophaalden, was 4 miljoen euro bestemd voor dat soort projecten', vertelt Pollentier. 'En dat terwijl we slechts op 1 miljoen euro hadden gerekend.'

Bij Casa Kafka was ruim een derde van de bedragen die vorig jaar werden opgehaald, bestemd voor theater, musicals en dans. 'We zijn nu in een keer een heel grote speler geworden voor de financiering van de podiumkunsten', zegt Molhant.

KORT

Belgische bedrijven, of Belgische filialen van buitenlandse groepen, genieten al jaren een fiscaal gunstregime als ze hier investeren in films, series, documentaires of podiumkunsten. De voorbije vijf jaar werd zo jaarlijks 180 tot 200 miljoen euro bijeengebracht. Het Belgische succes inspireert landen als Frankrijk en Italië om gelijkaardige regelingen uit te werken.

Franse producenten zijn minder geneigd naar België te gaan nu Parijs ook een fiscaal gunstregime heeft uitgewerkt voor hen.

TOPMAN BNP PARIBAS FORTIS FILM FINANCE
GUY POLLENTIER

267

Tax shelter

Kwalificerende investeerders (art. 194ter, §1, 1° WIB 92)

- Binnenlandse vennootschappen
- Belgische inrichtingen van buitenlandse vennootschappen
- Géén Televisieomroep, productievennootschap, noch ermee verbonden vennootschap
- Mogen géén rechtstreekse of onrechtstreekse rechten in het audiovisueel werk bezitten of in bezit gehad hebben (art. 194ter, §11, lid 2 WIB 92)

268

Tax shelter

Kernelementen van de regeling

- Is eigenlijk geen echte « investering » : geen enkel economisch of financieel voordeel wordt toegekend aan de investeerders, afgezien van handelsgeschenken van geringe waarde (art. 194ter, §11 WIB 92)
- Investeerder verwerft géén eigendom in het werk, enkel een belastingvoordeel
- Rendement bestaat uit 2 luiken : een belastingvoordeel en interestvergoeding voor prefinanciering

Tax shelter

Kernelementen van de regeling (vervolg)

- Belastingvoordeel is afhankelijk van het bedrag dat de investeerders storten maar tevens van de kwalificerende productiekosten
- **Voorlopige vrijstelling** wordt bekomen op moment van ondertekening raamovereenkomst mits naleving van de onaantastbaarheidsvoorwaade,
- **Definitieve vrijstelling** pas na het bekomen van het « tax shelter attest «

Tax shelter

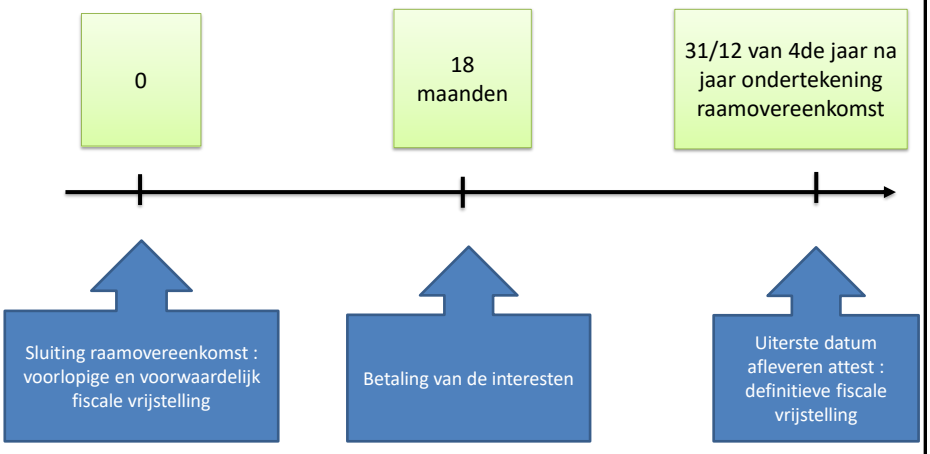

271

Tax shelter

Raamovereenkomst : art. 194ter, §1, 5° WIB92

- Verbintenis van investeerder aan productievennootschap om sommen over te maken
- Met het oog op bekomen Tax Shelter attest
- Binnen de maand aanmelden bij FOD Financiën
- Verplichte vermeldingen (art. 194ter, §10 WIB 92)
- Startdatum voor:

  ✓ 18 maanden voor maken productie-en exploitatiekosten in België
  ✓ 3 maanden voor storting beloofde sommen
  ✓ aflevering Tax Shelter attest (31 december vierde jaar na ondertekening)

272

Tax shelter

Tax shelter attest (art. 194ter, §7 WIB92):

- Fiscaal attest, afgeleverd door FOD Financiën aan productievennootschap
- Bijgehouden door investeerder, en copie op zetel productievennootschap
- Kan slechts éénmaal worden overgedragen door productievennootschap
- Uiterste datum van aflevering : 31/12 van het vierde jaar volgend op jaar ondertekening raamovereenkomst
- te voegen bij aangifte van definitieve vrijstelling

Tax shelter

Tax shelter vrijstelling : art. 194ter, §4, eerste lid, 4° WIB 92

- 203% van de “fiscale waarde” van het Tax Shelter attest

- Fiscale waarde tax shelter attest is rechtstreeks afhankelijk van de kosten die in België gemaakt worden en rechtstreeks verbonden zijn aan de productie van het audiovisuele werk (zie verder)

- Dit betekent per definitie dat finale bedrag van het fiscale voordeel gekend zal zijn bij de aflevering van het attest, zijnde de voltooiing van het werk (zie verder)

Tax shelter

Fiscale waarde Tax shelter attest (**art. 194ter, §8, eerste lid WIB 92**):

- 70% van de in aanmerking komende productie-en exploitatiekosten verricht in de EER en rechtstreeks verbonden met de productie
- met een maximum van 10/9de van de in België gedane productie-en exploitatiekosten binnen de 18 maand na ondertekening raamovereenkomst
- als totaal van in België gedane uitgaven die rechtstreeks verband houden met productie < 70% van de productie-en exploitatiekosten gedaan in België : waarde attest wordt proportioneel verminderd a rato van % van de uitgaven dat rechtstreeks verband houdt met de productie in verhouding tot de vereiste 70%

Tax shelter

Fiscale waarde Tax shelter attest (art. 194ter, §8, eerste lid WIB92):

Voorbeeld

Investeerder betaalt 10.000 EUR in kader van raamovereenkomst.

Stel dat 13.000 EUR kwalificerende productie-en exploitatiekosten gedaan in EER, waarvan 10.000 EUR gedaan in België. Van deze 10.000 EUR kosten gedaan in België hebben er voor 6.300 EUR rechtstreeks betrekking op de productie.

Fiscale waarde Tax Shelter attest : 70% van 13.000 EUR = 9.100 EUR, beperkt tot 10/9 van 10.000 EUR = 11.111 EUR. Aangezien in België gedane uitgaven rechtstreeks verbonden met productie slechts 63% zijn van de totale productie-en exploitatiekosten in België : fiscale waarde Tax Shelter attest = 9.100 x 63/70 = 8.190 EUR => fiscale vrijstelling van 172% van 8.190 EUR = 14.086,8 EUR

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

- Art. 194ter, §2 WIB 92 : voorlopige vrijstelling van 203% van de *uiteindelijk verwachte* fiscale waarde Tax Shelter attest (art. 194ter, §4, 4° WIB92)
- Geraamd op **421%** van de sommen waartoe vennootschap zich heeft verbonden te storten binnen de 3 maand na ondertekening raamovereenkomst

⇒ Aan een tarief VenB van 25% bedraagt het belastingvoordeel dus 105,25% van de investering
⇒ Dus sowieso een positief rendement (5,25%) voor een vennootschap die niet geniet van het verlaagd opklimmend tarief
⇒ Ongepast wanneer investeerder geniet van het verlaagd tarief !

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

	Tarief van 25%		Verlaagd tarief (20%)	
	Zonder tax shelter	Met tax shelter	Zonder tax shelter	Met tax shelter
Blb basis	100.000	100.000	100.000	100.000
Tax shelter investering	0	10.000	0	10.000
Tax shelter vrijstelling (421%)	0	-42.100	0	-42.100
Blb basis	100.000	57.900	100.000	57.900
VenB	25.000	14.475	20.000	11.580
Besparing	0	10.525	0	8.420
Voordeel	0	525	0	- 1.580

=> Indien vennootschap verlaagd tarief : aftrek moet gebeuren aan normaal tarief (dus van de winst > 100.000 EUR)

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Fase 1 : Tijdelijke en voorwaardelijke vrijstelling

- 421% van de gestorte sommen
- Beperkt tot 50% van belastbare gereserveerde winst van het belastbare tijdperk (na aftrek van de kost van de tax shelter en van de geraamde belastin doch vóór aanleg belastingvrije reserve),
- met een absoluut maximum van 1.000.000 EUR
- Indien een vennootschap gebruik zou maken van verschillende tax-shelter regelingen, dan zijn dit grensbedrag en maximumbedrag, per belastbaar tijdperk, gezamenlijk van toepassing op het totaal van de vrijstellingen (art. 194ter/1, §5, in fine WIB 92)

⇒ Iteratieve berekening want belastbare gereserveerde winst is de winst na belasting, dus nadat tax shelter vrijstelling werd toegepast

279

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Voorbeeld

Vennootschap heeft belastbare gereserveerde winst van 100.000 EUR.
Deze vennootschap zal dus max. 50.000 EUR kunnen vrijstellen, en dus slechts ongeveer 11.876 EUR kunnen investeren in een tax shelter, aangezien 11.876 x 421 % = 49.997 EUR.

Doch : door de boeking van deze kost van 11.876 EUR daalt de belastbare gereserveerde winst. Anderzijds zal er minder VenB moeten betaald worden waardoor de belastbare reserves stijgen.

⇒ Iteratieve berekening

280

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Fase 1 : Tijdelijke en voorwaardelijke vrijstelling

- Vrijstelling van 421% van de sommen betaald in het kader van de raamovereenkomst
- Indien geen of onvoldoende winst : vrijstelling overgedragen naar volgend belastbaar tijdperk (art. 194ter, §3, lid 2 WIB92)
- Onaantastbaarheidsvoorwaarde naleven (dus : vrijgestelde reserve aanleggen) :

689 Toevoeging aan de belastingvrije reserves		xxx	
aan	132 Belastingvrije reserves		xxx

281

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Fase 2 : Belastbaarheid van voorlopig vrijgestelde reserve

- Wanneer gestelde voorwaarden gedurende enig belastbaar tijdperk niet meer worden nageleefd : belastbaar voor dat belastbare tijdperk (194ter, §7, tweede lid WIB92)
- Wanneer op 31 december van het vierde jaar volgend op jaar van ondertekening raamovereenkomst het Tax Shelter attest niet is ontvangen : belastbaar in jaar waarin attest kon worden afgeleverd (art. 194ter, §7, derde lid WIB92)
- Definitieve vrijstelling is 203 % van de fiscale waarde van het Tax Shelter attest. Eventueel overschot van de sommen die in aanmerking werd genomen voor bepaling tijdelijke vrijstelling : belastbaar in belastbaar tijdperk van aflevering Tax Shelter attest (art. 194ter, §7, vierde lid WIB92)

282

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Fase 2 : Belastbaarheid van voorlopig vrijgestelde reserve

In deze 3 gevallen : nalatigheidsinteresten verschuldigd vanaf 30 juni van het jaar dat volgt op het jaar van de belasting voor hetwelk de vrijstelling voor de eerste keer werd gevraagd (art. 194ter, §7, vijfde lid WIB92)

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Fase 3 : Definitieve en onvoorwaardelijke vrijstelling

- Vrijstelling wordt definitief bij aflevering Tax Shelter attest
- Uiterlijk op 31 december van het vierde jaar volgend op jaar van ondertekening raamovereenkomst (art. 194ter, §5, lid 1 WIB92)
- Vrijstelling (of de overdracht) wordt uiterlijk toegekend in aanslagjaar dat verband houdt met vierde belastbaar tijdperk volgend op jaar tijdens hetwelk de raamovereenkomst werd getekend
- Copie van Tax Shelter attest bij aangifte voegen

Tax shelter

Eerste component van het rendement : het belastingvoordeel

Fase 3 : Definitieve en onvoorwaardelijke vrijstelling

132 Belastingvrije reserves		356.000	
aan	789 Onttrekkingen aan de belastingvrije reserves		356.000

Vervolgens wordt de resultaatsbestemming geboekt, bv. door toevoeging aan de beschikbare reserves (die liquidatiereserve kan zijn)

6921 Toevoeging aan de overige reserves		356.000	
aan	133 Beschikbare reserves		356.000

285

Tax shelter

Tweede component van het rendement : vergoeding voor prefinanciering

Art. 194ter, §6 WIB 92

- Investeerder kan vergoeding vragen aan producent voor het feit dat hij geld overmaakt en slechts later een fiscaal voordeel krijgt.
- Termijn is wettelijk beperkt tot 18 maanden
- Interestvoet is wettelijk beperkt tot het gemiddelde van de EURIBOR 12 maand rente van de laatste dag van elke maand van het kalenderhalfjaar dat voorafgaat aan de betaling, **verhoogd met 450 basispunten**.
- Voorbeeld : voor betalingen gedaan tussen 1 juli en 31 december 2021 kan een interestvoet gevraagd worden van **4,012%**.
- Interestvergoeding is een belastbare opbrengst

286

Tax shelter

Storting van 10.000 EUR
Niet aftrekbaar

Fiscaal rendement
10.000 EUR x 4,21% = 42.100
Fiscaal voordeel : 42.100 x 25% = 10.525 EUR
Netto fiscaal rendement = 525 EUR aftrekbaar

Financieel rendement (na 18 maanden)
Maximale rente: 4,5% + Euribor 1 jaar
10.000 x 4,012% x 1,5 = 601,8 EUR bruto
Nettorendement = 451,35 EUR

Totaal nettorendement
525 + 451,35 EUR = 976,35
9,76 %

287

Tax shelter

Art. 194ter, §11 WIB 92 : waarborg door de producent

- Aan de investeerder kan een waarborg gegeven worden voor de voltooiing van het werk en de aflevering van het tax shelter-attest.
- Doch investeerder kan nooit méér ontvangen vergoeding vragen aan producent dan het bedrag van de verschuldigde belastingen (de niet-verkregen vrijstelling) en de moratoriuminteresten
- Interestvoet van vergoeding voor prefinanciering kan niet gewaarborgd worden
- Dergelijke vergoeding uit waarborg vormt een belastbaar inkomen

288

Tax shelter

Art. 194ter, §11, lid 4 WIB 92 : niet-aftrekbaarheid

- In afwijking van de artikelen 23, 48, 49 en 61, zijn de kosten en verliezen evenals de minderwaarden, voorzieningen en afschrijvingen die betrekking hebben op de aankoop van een tax shelter-attest, noch aftrekbaar als beroepskost of –verlies, noch vrijstelbaar

=> Opname van de kost in de Verworpen Uitgaven, regel “Kosten tax shelter erkende audiovisuele werken”, rubriek 1221

Tax shelter

Boekhoudkundige behandeling

- Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015
- Boekhoudkundige kwalificatie als een voorafbetaling van belastingen
- Aanleg vrijgestelde reserve op moment van ondertekening raamovereenkomst, die terug in resultaat wordt genomen op moment van definitieve vrijstelling
- Zie bijlage 3

Tax shelter

Voorbeeld 1

- Afsluiting raamovereenkomst op 27/12/2020 (boekhouding per kalenderjaar)
- Investeerder heeft belastbare gereserveerde winst van 200.000 EUR (vóór aanleg belastingvrije reserve)
- Tax Shelter investering van 25.000 EUR
- Vennootschap vraagt géén vergoeding voor prefinanciering

Tax shelter

Voorbeeld 1

1ste moment: afsluiten van de raamovereenkomst

- Voorlopige Tax Shelter vrijstelling (tijdelijk en voorwaardelijk):

25.000 x 421% = 105.250 EUR

Tax shelter

Voorbeeld 1

1ste moment: afsluiten van de raamovereenkomst (vervolg)

- dubbele begrenzing Tax Shelter vrijstelling:
- 50% « belastbare gereserveerde winst » van het belastbaar tijdperk (code 1080 aangifte Ven. B.) - vóór aanleg van belastingvrije reserve

✓ in casu: 200.000 EUR x 50% = 100.000 EUR

- maximum 750.000 EUR

=> Integraal bedrag van 105.250 EUR kan vrijgesteld worden

Tax shelter

Voorbeeld 1

1ste moment: afsluiten van de raamovereenkomst (vervolg)

<u>Boeking van de kost en betaling van het bedrag</u>

6702 Geraamde belastingen		25.000	
aan	5500 Kredietinstellingen		25.000

Tax shelter

Voorbeeld 1

1ste moment: afsluiten van de raamovereenkomst (vervolg)

Aangifte in de vennootschapsbelasting

Verworpen Uitgaven

Kosten tax shelter audiovisuele werken 25.000
(rubriek 1221)

295

Tax shelter

Voorbeeld 1

1ste moment: afsluiten van de raamovereenkomst (vervolg)

Overboeking naar belastingvrije reserves van de tax shelter vrijstelling :

689 Overboeking naar belastingvrije reserves 105.250
aan 132 Belastingvrije reserves 105.250

296

Tax shelter

Voorbeeld 1

1ste moment: afsluiten van de raamovereenkomst (vervolg)

Aangifte in de vennootschapsbelasting

Vrijgestelde gereserveerde winst

	BT	ET
Tax shelter erkende audio-visuele werken (rubriek 1122)	0	105.250

297

Tax shelter

Voorbeeld 1

2de moment: aflevering Tax Shelter attest

- Investeerder ontvangt het Tax Shelter attest per 30/11/2023
- Uit het attest blijkt dat voldaan is aan de wettelijke voorwaarden en grenzen
- Gevolg : Tax Shelter vrijstelling (105.250 EUR) wordt definitief en onvoorwaardelijk

298

Tax shelter

Voorbeeld 1

2de moment: aflevering Tax Shelter attest

132 Belastingvrije reserves		105.250	
aan	789 Onttrekkingen aan de belastingvrije reserves		105.250

Vervolgens wordt de resultaatsbestemming geboekt, bv. door toevoeging aan de beschikbare reserves :

6921 Toevoeging aan de overige reserves		105.250	
aan	133 Beschikbare reserves		105.250

299

Tax shelter

Voorbeeld 1

2de moment: aflevering Tax Shelter attest (vervolg)

<u>Aangifte in de vennootschapsbelasting</u>

- Door de boekingswijze nemen de beschikbare reserves toe, die belaste reserves zijn.
- Zonder aanpassing wordt de voorlopige vrijstelling niet definitief vrijgesteld, maar gewoon belastbaar als een toename van belastbare reserves
- Om deze toename te neutraliseren : « aanpassing « in meer » van de begintoestand der reserves » : « Definitieve vrijstelling tax shelter erkende audiovisuele werken » (code 1053)

300

Tax shelter

Voorbeeld 1

2de moment: aflevering Tax Shelter attest (vervolg)

Aangifte in de vennootschapsbelasting

Belastbare gereserveerde winst (aj 2018)

	B.T.	E.T.
Beschikbare reserves		+105.250,00
Definitieve vrijstelling tax shelter erkend audio-visuele werken (1053)	105.250 ,00	

Bij de aangifte te voegen : tax shelter attest

301

Tax shelter

Voorbeeld 2

- Investeerder heeft belastbare gereserveerde winst van 80.000 EUR (vóór aanleg belastingvrije reserve en na raming VenB)
- Tax Shelter investering op 27/12/2021 van 50.000 EUR

⇒ vrijstelling van 421% van 50.000 = 210.500 EUR,
⇒ Dit aanslagjaar beperkt tot 50% van 80.000 = 40.000 EUR.

302

Tax shelter

Voorbeeld 2

Overboeking naar belastingvrije reserves van de tax shelter vrijstelling :

689 Overboeking naar belastingvrije reserves	201.500	
aan 132 Belastingvrije reserves		210.500

⇒ Deze boeking moet gebeuren, ook al is er niet voldoende winst in het belastbare tijdperk van ondertekening van de raamovereenkomst !

⇒ Aangezien de vrijstelling dit belastbaar tijdperk beperkt is tot 50% x 80.000 EUR = 40.000, zal er een overdracht gebeuren (via de belaste reserves) van het « overschot » van 170.500 EUR

303

Tax shelter

Voorbeeld 2

Resultatenrekening

Winst van het boekjaar	80.000
Overboeking naar belastingvrije reserves	-210.500
Te bestemmen verlies van het boekjaar	-130.500

304

Tax shelter

Voorbeeld 2

Aangifte in de vennootschapsbelasting aanslagjaar 2022

Belastbare gereserveerde winst

	BT	ET
Overgedragen winst (verlies)	0	-130.500
Andere in de balans vermelde reserves	0	170.500
Belastbare gereserveerde winst	0	40.000

305

Tax shelter

Voorbeeld 2

Aangifte in de vennootschapsbelasting aanslagjaar 2023

Belastbare gereserveerde winst

	BT	ET
Overgedragen winst (verlies)	-130.500	
Andere in de balans vermelde reserves	170.500	

=> Detaxatie van « Andere in de balans vermelde reserves » tbv. 50% van de belastbare gereserveerde winst van aanslagjaar 2023

306

16. Beleggen in cryptomunten

307

Cryptomunten

CBN-advies 2021/XX – Waarderen en boeken van cryptomunten gebruikt als betaalmiddel - Ontwerpadvies van 3 maart 2021

Virtuele munten kunnen worden gedefinieerd als een digitale weergave van een waarde die niet door een centrale bank of een overheid wordt uitgegeven of gegarandeerd, die niet noodzakelijk aan een wettelijk vastgestelde valuta is gekoppeld en die niet de juridische status van valuta of geld heeft, maar die door natuurlijke of rechtspersonen als **ruilmiddel** wordt aanvaard en die elektronisch kan worden overgedragen, opgeslagen en verhandeld.

Een cryptomunt is **geen wettelijk aanvaard betaalmiddel**. Het is een methode om een transactie af te wikkelen tussen partijen die bereid zijn dit zo te doen

308

Cryptomunten

CBN-advies 2021/XX – Waarderen en boeken van cryptomunten gebruikt als betaalmiddel - Ontwerpadvies van 3 maart 2021

Voorbeeld

Vennootschap A (werkzaam in de wereld van online gaming) dient een factuur te betalen aan vennootschap B.

Met de toestemming van vennootschap B beslist A deze factuur in bitcoin te betalen.

309

Cryptomunten

CBN-advies 2021/XX – Waarderen en boeken van cryptomunten gebruikt als betaalmiddel - Ontwerpadvies van 3 maart 2021

II. Boekhoudkundige verwerking

De voor de hand liggende keuze zou zijn om deze te boeken onder de **liquide middelen** op het actief van de vennootschap.

Art. 3:89, IX KB WVV bepaalt echter dat de liquide middelen, behalve de kasmiddelen en de te incasseren vervallen waarden, alleen de tegoeden op zicht bij kredietinstellingen omvatten. Een kredietinstelling komt echter niet tussen om de cryptomunten bij te houden en is naar de letterlijke lezing van de toepasselijke wettelijke bepalingen de erkenning van cryptomunten als liquide middelen **niet mogelijk**.

Tevens is het voor de CBN belangrijk deze rubriek uit te sluiten omdat cryptomunten geen algemeen aanvaarde middelen zijn om transacties af te wikkelen. De voorstelling als liquide middelen laat de lezer van de jaarrekening veronderstellen dat de cryptomunten op balansdatum in de regel kunnen worden gebruikt om betalingen te doen naar om het even welke schuldeiser, wat hier echter niet het geval is.

310

Cryptomunten

CBN-advies 2021/XX – Waarderen en boeken van cryptomunten gebruikt als betaalmiddel - Ontwerpadvies van 3 maart 2021

II. Boekhoudkundige verwerking

Evenmin acht de Commissie het passend de cryptomunten te presenteren als **geldbelegging**.

In deze gaat het opnieuw niet om vorderingen op kredietinstellingen uit termijndeposito's, effecten of edele metalen.

Tevens vindt de Commissie dat dergelijke voorstelling het aspect 'belegging' te veel zou beklemtonen vermits cryptomunten tot op vandaag een uiterst volatiel karakter hebben. Zo schommelt de waarde van de bitcoin vaak zo goed als per seconde, de klok rond

311

Cryptomunten

CBN-advies 2021/XX – Waarderen en boeken van cryptomunten gebruikt als betaalmiddel - Ontwerpadvies van 3 maart 2021

II. Boekhoudkundige verwerking

Vandaar dat de Commissie de mening is toegedaan dat een cryptomunt best wordt geboekt onder de **Overige vorderingen** op het actief van de balans.

Het betreft hier in wezen een vordering op een tegenpartij die, tegen de levering van een hoeveelheid cryptomunten, op zijn beurt bereid is goederen te leveren of diensten te verlenen. Mede door het *peer-to-peer* aspect van de werking van cryptomunten is dit een unilaterale verhouding. De opname onder de *Overige vorderingen* geeft aan dat dit geen vordering is op bijvoorbeeld een kredietinstelling, maar op een op vandaag beperkt aantal partijen.

312

Cryptomunten

Fiscale behandeling

Géén bijzondere regeling in het WIB 92, dus algemene regel in de VenB : inkomsten belastbaar en verliezen aftrekbaar

Zie bv. **Voorafgaande Beslissing nr. 2018.0310 van 8 mei 2018**

- De **meerwaarden** die voortvloeien uit beleggingen in cryptomunten of in ICO vormen **winst** in de zin van artikel 24 WIB 92.
- Derhalve vormen de meerwaarden die door de vennootschap op die beleggingen worden verwezenlijkt of vastgesteld, winst in de zin van artikel 24 juncto 183 WIB 92.
- De **minderwaarden** die worden verwezenlijkt op beleggingen in cryptomunten zijn **aftrekbaar** van de belastbare winst mits naleving van de voorwaarden van artikel 49 WIB 92.

313

Vragen ?

314

Bijlage 1 : berekening van het aftrekbaar gedeelte van een dividend van een DBI-Bevek

315

Aftrekbaar deel DBI-Bevek

Berekening van het voor DBI-aftrek in aanmerking komende dividend

Voorafgaande Beslissingen nrs 900.307 van 19 januari 2010, 2010.061 van 30 maart 2010, 2011.045 van 1 maart 2011, 2017.184 van 4 april 2017 (Lux SICAR) en 2017.713 van 12 december 2017 (institutionele BEVEK)

- Gerealiseerde én latente minderwaarden moeten proportioneel op de goede en slechte (gerealiseerde én latente) inkomsten worden aangerekend om het uitgekeerde dividend te berekenen;
- Gedeelte van het uitgekeerde dividend dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek (zonder rekening te houden met latente inkomsten als deze niet uitgekeerd worden) :

inkomsten uit 'goede' aandelen (gerealiseerd en latent)

alle inkomsten (gerealiseerd en latent)

316

Aftrekbaar deel DBI-Bevek

Berekening van het voor DBI-aftrek in aanmerking komende dividend (vervolg)

Voorafgaande Beslissingen nr 2017.953 van 23 januari 2018, 2018.0318 van 29 mei 2018 en 2018.0486 van 10 juli 2018

- Een “meer verfijnd” allocatiemechanisme kan worden aanvaard waarbij de minderwaarden en verliezen worden toegewezen aan de specifieke subcategorieën van inkomsten waaraan ze toebehoren
- Op voorwaarde dat de boekhouding op een afdoende wijze een band en een daaruit volgende aanrekening op de diverse subcategorieën kan worden vastgesteld

317

Bijlage 2 : berekening van de inkoopbonus van een DBI-Bevek

318

Berekening inkoopbonus DBI-Bevek

Evolutie van de DBI-aftrek op inkoopboni van een BEVEK

- Circulaire Ci.RH. 421/506.082 van 4 september 2001, nr. 41 : géén DBI-aftrek (want het dividend komt niet volledig in aanmerking voor DBI-aftrek)
- Rb Brussel, 11 februari 2004 : toch DBI-aftrek
- Voorafgaande Beslissingen nrs 500.156 van 24 november 2005 en 600.130 van van 30 mei 2006 : "meerwaarde" bij inkoop komt in wél aanmerking voor DBI-aftrek
- Circulaire Ci.RH. 421/506.082 van 31 mei 2006 : DBI-aftrek bij inkoop eigen aandelen voortaan aanvaard door fiscus (ook per compartiment)

Berekening inkoopbonus DBI-Bevek

Voorafgaande Beslissing nr. 600.315 van 22 januari 2008

- Berekening van het gedeelte van de meerwaarde dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek in geval van de inkoop van eigen aandelen van een compartiment van een DBI-BEVEK
- Enkel rekening houden met inkomsten BEVEK, niet met haar activa
- Omdeling te maken naar "goede" inkomsten ("goede aandelen") en "slechte" inkomsten (interesten, warranten, meerwaarden op aandelen binnen het jaar verwezenlijkt, …)
- Ook rekening houden met "latente" (goede of slechte) inkomsten

Berekening inkoopbonus DBI-Bevek

Circulaire Ci.RH.421/506.082 (AOIF 22/2001) van 2 juni 2009

- Aansluiting bij Voorafgaande Beslissing nr 600.315
- Het gedeelte dat in aanmerking komt voor de DBI-aftrek wordt vastgesteld op basis van de verhouding tussen de “goede inkomsten” en de “slechte inkomsten”
- Elk ingekocht aandeel vertegenwoordigt evenredig deel in elk actiefbestanddeel van de BEVEK => bij inkoop wordt het dividend geacht voort te komen uit een fictieve verkoop van het gedeelte van elk onderliggend actief

Berekening inkoopbonus DBI-Bevek

Voorafgaande Beslissing nr. 2017.184 van 4 april 2017 (LUX SICAR)

Berekening meerwaarde (incl inkoopbonus) dat in aanmerking komt voor DBI-aftrek :

dividenden van ‘goede’ aandelen+ meerwaarden verwezenlijkt op ‘goede’ aandelen + latente meerwaarden op ‘goede’ aandelen

alle gerealiseerde én niet gerealiseerde inkomsten

Zie ook Voorafgaande Beslissing nr. 2017.713 van 12 december 2017 (insititutionele BEVEK)

Bijlage 2 : boekhoudkundige verwerking van tax shelter

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

1. Boekhoudkundige kwalificatie van de tax-shelter investering

- De investeerder verwerft geen rechten (meer) over de productie, maar enkel de mogelijkheid om een belastingvermindering te genieten
- Belastingvoordeel is voorlopig vanaf de ondertekening van de raamovereenkomst, en wordt definitief voor het boekjaar waarin de producent het tax shelter-attest bezorgt aan de investeerder

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst

- De investeerder verbindt zich er onherroepelijk toe van aan de producent het overeengekomen investeringsbedrag te storten (bv. 100.000 EUR).
- Deze verbintenis wordt als een schuld geboekt
- Op moment van de verbintenis staat nog niet definitief vast in welk boekjaar de belastingbesparing zal worden verkregen.
- Tax-shelter investering kan niet als een geldbelegging worden beschouwd, en evenmin als een vordering op de overheid

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

- De investering dient – overeenkomstig het matching-beginsel – op een wachtrekening te worden geboekt totdat duidelijk is welke voordelen de investering effectief met zich meebengt.

499 Wachtrekening 100.000
aan 489 Overige diverse schulden 100.000

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 1 : voldoende winst op inventarisdatum tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen

- Boeking van het bedrag op de wachtrekening naar de kosten

6702 Geraamde belasting		100.000	
aan	499 Wachtrekening		100.000

327

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 1 : voldoende winst tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen vervolg)

Waarom de rekening 67 « geraamde belastingen » ? Tax shelter investering is een soort van « voorafbetaling van belasting » : investeerder stort een bedrag in ruil voor een vermindering van zijn te betalen inkomstenbelastingen

Bovendien worden hierdoor de EBIT- en EBITDA ratio’s niet beïnvloed

328

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 1 : voldoende winst tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen vervolg)

CBN stelt dus voor van de tax-shelter investering als een kost te boeken.
Nadeel : dit vermindert de boekwinst en dus de belastbare gereserveerde winst. Dus mee rekening houden met de berekening van de beperking van het vrijstelbaar bedrag (50% van de belastbare gereserveerde winst)

Art. 194ter, §11, vierde lid WIB 92 : deze kost is fiscaal niet aftrekbaar

329

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 2 : onvoldoende winst tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen

- Voordeel (of gedeelte daarvan) wordt overgedragen naar volgende boekjaar (max. 4 jaar)
- Indien investeerder verwacht om in de nabije toekomst voldoende winst te hebben om het belastingvoordeel te kunnen genieten, wordt het overgedragen gedeelte van het belastingvoordeel behouden op de wachtrekening. In de jaarrekening op een overlopende rekening van het actief, bv. *49X Investering in tax shelter*

330

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 2 : onvoldoende winst tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen

Voorbeeld

Investering van 100.000 EUR geeft wegens te lage winst tijdens het belastbare tijdperk slechts aanleiding tot een belastingvrije winst van 248.000 ipv 310.000 EUR. Er kan maw maar 80% van het voordeel dit jaar genoten worden. Gevolg : CBN beveelt aan dat dan ook maar 80% van de kost geboekt wordt.

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 2 : onvoldoende winst tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen

Voorbeeld (vervolg)

Boeking op inventarisdatum :

6702 Geraamde belastingen	80.000 (100.000 x 248/310)	
49 Investering tax shelter	20.000	
aan 499 Wachtrekening		100.000

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

2. Ondertekening van de raamovereenkomst (vervolg)

Hypothese 3 : onvoldoende winst tijdens het boekjaar om het voorlopige voordeel integraal te verkrijgen en waarschijnlijk ook de volgende jaren

- Investeerder is verplicht om het saldo op de wachtrekening te boeken als een uitzonderlijke kost

664 Andere uitzonderlijke kosten XXX
aan 499 Wachtrekening XXX.

Art. 194ter, §11, vierde lid WIB 92 : deze kost is fiscaal niet aftrekbaar

333

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

3. Betaling van het bedrag

489 Overige diverse schulden 100.000
aan 5500 Kredietinstellingen 100.000

334

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

4. Voorlopige en voorwaardelijke vrijstelling van de winst

- Voorlopige vrijstelling van 356% van de gestorte sommen wordt overgeboekt naar een belastingvrije reserve
- Deze boeking vindt plaats ongeacht of er uiteindelijk geen of onvoldoende winst is tijdens het belastbare tijdperk waarin de raamovereenkomst werd ondertekend !

689 Toevoeging aan de belastingvrije reserves		356.000	
aan	132 Belastingvrije reserves		356.000

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

4. Voorlopige en voorwaardelijke vrijstelling van de winst

Nadeel van deze boekingswijze :

- Aanleg belastingvrije reserve gebeurt vóór de resultaatsverwerking
- Heeft dus voor gevolg dat er minder kan geboekt worden aan liquidatiereserve..
- Dit nadeel wordt echter « ingehaald » op moment van definitieve vrijstelling (zie verder)

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

5. Ontvangst van de vergoeding voor de prefinanciering

5500 Kredietinstellingen 5.000
aan 75 Financiële opbrengsten 5.000

- De interesten die op inventarisdatum verworven zijn maar nog niet ontvangen werden, moeten geboekt worden als opbrengsten via debitering van de overlopende rekening op de actiefzijde 491 Verkregen opbrengsten

337

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

6. Aflevering van het tax shelter-attest : definitieve (eventueel gedeeltelijke) vrijstelling

132 Belastingvrije reserves 356.000
aan 789 Onttrekkingen aan de belastingvrije reserves 356.000

Vervolgens wordt de resultaatsbestemming geboekt, bv. door toevoeging aan de beschikbare reserves :

6921 Toevoeging aan de overige reserves 356.000
aan 133 Beschikbare reserves 356.000

338

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

6. Aflevering van het tax shelter-attest : definitieve (eventueel gedeeltelijke) vrijstelling

Voordeel van deze boeking :

- In tegenstelling tot vroegere boekingswijze, verloopt afboeking van de belastingvrije reserve nu wél via het resultaat
- Gevolg : nu kan er wél gedoteerd worden aan liquidatiereserve

339

Tax shelter

Advies CBN nr. 2015/1 van 13 mei 2015

7. Geen tax shelter-attest binnen de termijn

- De voorlopig vrijgestelde winst wordt aangemerkt als belastbare winst van het tijdperk waarin het attest ten laatste geldig had kunnen zijn afgeleverd

132 Belastingvrije reserves		356.000	
aan	789 Onttrekkingen aan de belastingvrije reserves		356.000

340